

**JU SREDNJA MJEŠOVITA ŠKOLA
"BRATSTVO JEDINSTVO" ULCINJ**

IZVJEŠTAJ

**Interno utvrđivanje kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada
2010 – 2012.**

Jun 2012.

Sadržaj

Contents

Uvod.....	4
Istorijat škole.....	4
Osnovni podaci o ustanovi.....	4
Materijalno tehnički uslovi.....	4
Kabineti za izvođenje nastave:.....	4
Odbor za interno obezbjeđivanje kvaliteta - sastav:	5
Procjena kvaliteta indikatora	6
Godišnji plan i program rada škole	6
Rad Školskog odbora.....	7
Aktivnosti Savjeta roditelja	8
Pedagoško-instruktivni rad direktora škole	8
Pedagoško-instruktivni rad pomoćnika direktora	9
Pedagoško-instruktivni rad pedagoga-psihologa.....	10
Usaglasenost pedagoške evidencije i dokumentacije sa formularima	10
Opremljenost nastavnim sredstvima	11
Profesionalni razvoj zaposlenih	12
Prostorni uslovi.....	13
Postovanje kucnog reda.....	13
Komunikacija nastavnika i učenika	14
Estetska uredjenost prostora.....	15
Promocija i uloga škole u zajednici	16
Podsticajne - motivacione mjere	17
Podrška učenicima koj zaostaju u savladavanju gradiva	18
Podrška nadarenim učenicima	18
Dopunska nastava	19
Dodatna nastava	20
Podrška učenicima sa smetnjama u razvoju.....	20
Prilagođenost objekta učenicima s posebnim potrebama	21
Realizacija nastavnih i vannastavnih aktivnosti-slobodne aktivnosti	22
Realizacija edukativnih i preventivnih programa.....	23
Rad Učeničkog parlamenta	24

Profesionalna orijentacija	24
Savjetodavna podrška učenicima	24
Školski list	26
Web stranica škole	26
Informisanost učenika o aktivnostima u školi	28
Saradnja sa nevladinim organizacijama	28
Program I aktivnosti za sprečavanje nasilja u školi.....	29
Školska takmičenja.....	29
Pohvala i nagrade.....	30
Izrečene vaspine mjere.....	31
Obuka kod poslodavca.....	31
Utvrđivanje kvaliteta nastave	34
UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE IZ OPŠTE-OBRAZOVNIH PREDMETA	34
Naziv predmeta.....	34
Albanski jezik I književnost.....	34
Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost.....	35
Crnogorski kao maternji jezik	35
Istorija	36
ENGLJSKI JEZIK.....	37
MATEMATIKA.....	39
UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE STRUČNIH PREDMETA	40
Ekonomski grupa predmeta.....	40
Kvalitativni indikatori - pregled.....	42
Kvantitativni indikatori - pregled	43

Uvod

Istorijat škole

Školske 1925/26 god. otvorena je u Ulcinju ženska radnička škola koja je imala pet razreda i trajala pet školskih godina, do 1941. godine. Poslije oslobođenja 1947. god. otvorena je škola za učenike u industriji i zanatstvu rješanjem Ministarstva industrije i rudarstva Narodne republike Crne Gore, br. 18517 od 31.12.1946. god. Dana 02.01.1947.god. škola je počela sa radom (podaci iz ljetopisa škole). Na zahtjev roditelja krajem avgusta 1963. god. S.O. formirala je gimnaziju koja je radila do 1965. god. u sastavu Barske gimnazije. Odlukom S.O.- Ulcinj broj 01-3177/1 od 20.07.1965. god. osnovana je gimnazija u Ulcinju na oba nastavna jezika. U zemljotresu 1968. god. zgrada gimnazije je znatno oštećena pa je nastava nastavljena u zgradi Osnovne škole „Boško Strugar“ u Ulcinju. Zahvaljujući solidarnosti naroda Bosne i Hercegovine izgrađena je nova zgrada gimnazije koja je svečano otvorena 15.11.1969. god. pod imenom Gimnazija „Bratstvo-jedinstvo“ Ulcinj. U ovoj zgradi od 10.01.1970. god. nastavu je izvodila i škola za učenike u privredi koja je u požaru 1969. god. ostala bez svoje zgrade. Na sjednici održanoj 27.12.1974. god. osnovan je Školski centar „Bratstvo-jedinstvo“ integracijom dviju škola -Gimnazije i Škole učenika u privredi. Dana 12.07.1991. god. izašao je novi Zakon o srednjoj školi (Sl.list SRCG br. 28/91) i time je promijenjen naziv škole u JU srednja škola „Bratstvo-jedinstvo“ Ulcinj. Škola je pod ovim imenom upisana u Sudski registar kod Privrednog suda u Podgorici, rješenje br. 1-198 od 11.01.1994. god.

Osnovni podaci o ustanovi

Naziv: JU Srednja Mješovita Škola „Bratstvo Jedinstvo“

Opština - Ulcinj

Adresa - Totoši bb

Tel 030/401-628

Telefon Direktor: 069331079

Tel. /faks - 030/401-630

Web sajt - <http://www.mojaskola.me/mjesovita-ul>

E – mail - higschool.ulcin@t-com.me, skola@sms-ul.edu.me

Dan Škole 21 Mart (prvi dan proljeca)

Broj smjena - 2

Materijalno tehnički uslovi

Površina glavne školske zgrade:	4654	m ²
Dvorište glavne školske zgrade	7850	m ²
Sala za fizičko	1200	312 m ²

Kabineti za izvođenje nastave: 29

Odbor za interno obezbjeđivanje kvaliteta - sastav:

1. Husein Ceno Katana -direktor
2. Miodrag Andrović - pomoćnik direktora
3. Majlinda Duraku - pomoćnik direktora
4. Naser Halili -ICT koordinator
5. Fatmire Molla -pedagog
- 6 Ljiljana Sredojević - nastavnik

Procjena kvaliteta indikatora

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
1	Godišnji plan i program rada škole	X			

Uvidom na godišnji plan i program rada škole za školsku 2011/12 godinu konstatovano je sljedeće:

- ✚ Smjernice i zadaci programiranja, uslovi rada, obrazovni profili, tabelarni pregled odjeljenja, broj učenika po razredima, područjima rada i obrazovnim programima.
- ✚ Podaci o nastavnom osoblju sa ukupnim brojem fonda časova (teorijska i praktična nastava), stručno i nestručno zastupljeni časovi, kvalifikaciona struktura radnika i nastavnog osoblja kao i odjeljenja, obrazovni programi, odjeljske starješine i broj učenika po odeljenjima.
- ✚ Rukovodioci razrednih vijeća kao i stručnih aktiva, koordinator đučkog parlamenta kao i savjeta roditelja, praktične nastave, razne komisije i pedagoško vijeće.
- ✚ Učeničke sekcije sa planom rada slobodnih aktivnosti su takođe sastavni dio plana rada škole.
- ✚ Planom su predviđene dva odjeljska vijeća, i to za stručnu školu i gimnaziju sa preciznim programom rada po mjesecima i nadležnostima oba vijeća kao i stručni aktivisti i nadležnosti istih.
- ✚ Planom je obuhvaćen i savjet roditelja uz jasnu definiciju nadležnosti tog savjeta.
- ✚ Nadležnosti direktora škole i pomoćnika direktora su sastavni dio plana rada škole kao i rad školske biblioteke.
- ✚ Ovim planom je obuhvaćen i školski odbor i nadležnosti tog odbora.
- ✚ Dopunska i dodatna nastava, profesionalna orijentacija i vaspitan rad sa učesnicima, takođe su predviđena u ovom planu.
- ✚ Na kraju je dat kalendar za školsku 2011/12 godinu.

Godišnji plan i program rada škole je usvojen na sjednici Školskog odbora koja je održana 10.10.2011 godine i potpisan od strane predsjednika Školskog odbora i direktora škole.

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
1	Godišnji plan i program rada škole				
Opšti indikatori:					
	a. Sinhronizovanost	x			
	b. Jedinstvenost	x			
	c. Intenzivnost		x		
	d. Ažurnost		x		
		VEOMA USPJEŠNO			

Obrazloženje:

Godišnjim planom obezbjeđeno je djelovanje svih činilaca u realizaciji procesa nastave i učenja u školi. Djelovanje je sinhronizovano, kontinuirano, jedinstveno i intenzivno. U njemu su istaknuti najvažniji zajednički zadaci vaspitnog rada.

Planom su operacionalizovani prioritetni ciljevi iz programa razvoja škole.

Ovim planom su planirani svi zadaci i nadležnosti organa upravljanja i vijeća, stručnih aktiva, razrednih starješina, kao i rad posebnih komisija i svoje nadležnosti. U potpunosti je usklađen sa uslovima i realnim mogućnostima škole.

Nedostaje vodič za učenike svih razreda u vezi obaveznih izbornih predmeta za školsku 2011/12 godinu.

Elementi programa razvoja sadržani u godišnjem planu i programu rada škole su konkretni i specifični koji predstavljaju operacionalizovane prioritetne ciljeve koje treba realizovati.

Preporuke:

- Usvajanje programa rada škole vršiti mnogo ranije.
- Nastajati da se obezbjedi stručno zastupljeni kadar za nestručno zastupljene časove.
- Nastajati da se poboljšaju uslovi rada u školi i da se obezbjede nastavna sredstva.
- Blagovremeno napraviti vodič za učenike svih razreda u vezi obaveznih izbornih predmeta.
- Obezbjediti transparentnost (uvid) plana i programa rada škole.

Tim za procjenu kvaliteta
Rasim Muja, Redžep Lola

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
2	Planovi rada		X		

Obrazloženje:

U školi postoji godišnji plan rada škole sastavni dio ovog plana su: plan rada direktora, pomoćnika direktora, pedagoga i psihologa, bibliotekara, nastavničkog vijeća, odjeljenjskih vijeća i stručnih aktiva. Tokom procjene ovog indikatora pregledani planovi rada i konstatovano je sledeće stanje. Direktor škole ima godišnji plan rada koji je usvojen na školskom odboru. Ovaj godišnji plan rada je predstavljen i nastavničkom vijeću.

Nastavničko vijeće ima plan rada, od stručnih aktiva godišnji plan rada nema samo aktiv mašinstva. Ostali aktivni su na svojim sjednicama usvojili su planove rada. Ovi planovi rada su sastav sveske aktiva.

Odjeljenjsko vijeće ima plan rada koji je sastavni dio sveske zapisnika odjeljenjskih vijeća

Pedagog škole ima svoj plan rada koji je sastavni dio godišnjeg plana rada škole.

Svi predmetni nastavnici na vrijeme su uradili godišnje planove rada koji su usvojeni na sjednicama stručnih aktiva i verifikovani su potpisom predsjednika aktiva. Planovi rada su predate pedagoškoj službi. Isto tako predmetni nastavnici na vrijeme rade i mjesečne operativne planove rada. Ove planove rade samo oni nastavnici koji nijesu razradili godišnji plan na operativne ciljeve. Oni koji su to uradili ne predaju mjesečne planove rada, sem u slučaju da dodje do nekih problema u realizaciju istih. ICT koordinator ima svoj godišnji plan rada, koji je predat pedagoškoj službi. Jedna kopija godišnji planova nalazi se u portfolijio predmetnih nastavnika.

Preporuka:

- Aktivni koji nemaju godišnji plan rada da to urade.

Tim za procjenu:
Naser Halili, Muzafer Gjoni

Br.	Indukator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
3	Rad Školskog odbora				
1.	Program razvoja škole		X		
2.	Godišnji plan rada Školskog odbora				X
3.	Poslovnik o radu Školskog odbora		X		
4.	Organizacija rada Školskog odbora		X		
5.	Informisanje zaposlenih u školi o radu školskog odbora			X	
Opšta procjena rada Školskog odbora		DOBRO			

Obrazloženje:

Škola ima urađen i usvojen program razvoja škole koji je usklađen sa zakonskim aktima.

Ovaj plan obuhvata, uglavnom, sve elemente strukture. Međutim, nijesu u potpunosti razrađene pojedine oblasti od značaja za unapređenje kvaliteta rada škole pa samim tim i rada Školskog odbora, kao što su: Saradnja sa socijalnim partnerima, privrednim subjektima i dr.

Godišnji plan rada Školskog odbora nije urađen.

Poslovnik o radu Školskog odbora kvantitativno obuhvata bitne elemente funkcionisanja Školskog odbora. Ovaj poslovnik uređuje rad Školskog odbora naše škole.

Organizacija rada Školskog odbora odvija se u skladu sa realizacijom programa rada škole.

Informisanost o radu Školskog odbora zaposlenih u školi se svodi na individualno interesovanje kod sekretara škole.

Preporuke:

- Program razvoja škole uskladiti sa interesima socijalnih partnera, privrednih subjekata itd.
- Godišnji plan rada Školskog odbora uraditi u skladu sa programom razvoja škole, Godišnjim planom rada škole, sa Planom profesionalnog razvoja i akcionim planom...
- Poslovnikom o radu Školskog odbora preciznije definisati obaveze, informacije, činjenice i iste prezentovati na oglasnoj tabli zaposlenima.
- Poslovnik o radu Školskog odbora dopuniti i sa obavezom informisanja zaposlenih o svim aspektima bitnim za funkcionisanje naše škole.

Procjenu uradila
Stešević Radmila

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
4	Aktivnosti Savjeta roditelja		X		

Obrazloženje

Savjet roditelja je konstituisan u skladu sa zakonom i ima 37 članova. Odluke donosi na osnovu Poslovnika o radu. Ima definisane aktivnosti za školsku godinu koje su vremenski isplanirane i prate rad škole, ali su bez naznačenih ciljeva i nosioca aktivnosti. Kada je potrebna saglasnost roditelja, traži se mišljenje Savjeta roditelja. Savjet roditelja je analizirao rad škole šk.2010/2011, analizirao godišnji plan rada škole, informisan o organizaciji ekskurzije, analizira uspjeh i rad učenika, plan upisa u prvi razred...Odluke i zaključci u posljednjem izvještaju su izdvojeni i jasno formulisani. Vodi se brojučana evidencija o prisustvu roditelja sastancima. Roditelji se informišu o radu Savjeta roditelja na roditeljskim sastancima. Savjet roditelja nije predložio ideje za poboljšanje uslova rada škole. Prigovora i žalbi upućenih Savjetu roditelja nije bilo.

Preporuke

- Da Savjet roditelja razradi Godišnji plan sa naznačenim ciljevima i podjelom zaduženja
- Nedostaju ideje za saradnju od strane Savjeta roditelja
- Savjet roditelja treba da organizuje akcije solidarnosti
- Treba da predlaže mjere za poboljšanje uslova rada škole

Procjena kvaliteta:
prof. Fadbarla Katana, prof. Snežana Živanović

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
5	Pedagoško-instruktivni rad direktora škole		X		

Obrazloženje:

Direktor škole ima detaljne i jasno definisane planove rada kojim su predviđeni i radni zadaci koji se tiču cjelokupne organizacije rada škole. U njima je jasno istaknuta pedagoško-

instruktivna funkcija koja podrazumjeva pomoć nastavnicima i saradnicima da uspješnije ostvaruju ciljeve i zadatke u vaspitanju i obrazovanju učenika.

Direktor škole vrši stručno-pedagoški nadzor u školi. On ima uvid u odjeljenjske knjige rada, planove rada i daje sugestije u vezi sa tim; kontinuirano ima uvid u rad odjeljenjskih roditeljskih sastanaka. Direktor obavlja savjetodavni rad sa roditeljima učenika i podstiče stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnika i predlaže njihovo napredovanje.

U sklopu pedagoško-instruktivnog rada direktor češće pruža individualni oblik pomoći nastavnicima, na svim bitnim etapama izvođenja vaspitno-obrazovnog rada- u pripremljenoj (izborom metoda i didaktičkih materijala), operativnoj (posjetom uzoraka odabranih časova) i verifikativnoj (uz prethodnu analizu dokumentacije). Što se tiče grupnog ukazivanja pedagoško-instruktivne pomoći članovima aktiva nakon posjete časovima, gdje bi se analizirao nivo organizacije nastave po predmetima – ona je malo ređa. To se, po potrebi, radi na sjednicama Nastavničkog vijeća i sjednicama aktiva.

Direktor vodi pedagoško instruktivni razgovor sa nastavnicima. Taj razgovor je najavljen, obično slijedi istog dana, po održanom času. U razgovoru se uvijek ističu svijetle strane a uzgred se ukazuje na nedostatke i prapratne slabosti.

Preporuke:

- češće ukazivanje pedagoško instruktivne pomoći po aktivima i predmetima sa ciljem analize nivoa organizacije nastave
- što se tiče savjetodavnog rada sa roditeljima, trebalo bi da postoji obavještenje o danima i vremenu kada roditelji mogu obaviti razgovor sa direktorom škole i to bi trebalo biti istaknuto na vidnom mjestu u zgradi škole.

Tim za procjenu
Ljiljana Rabrenovic, Zhilijana Kocan

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
6	Pedagoško-instruktivni rad pomoćnika direktora		X		

Obrazloženje:

Pomoćnici direktora imaju godišnji plan rada koji je sastavni dio godišnjeg plkana rada škole. Pomoćnici imaju definisane planove rada kojim su predviđeni i radni zadaci koji se tiču cjelokupne organizacije rada škole. U njima je jasno istaknuta pedagoško-instruktivna funkcija koja podrazumjeva pomoć nastavnicima i saradnicima da uspješnije ostvaruju ciljeve i zadatke u vaspitanju i obrazovanju učenika.

Pomoćnici direktor škole vrši stručno-pedagoški nadzor u školi. Oni rade naizmjenično u prvoj odnosno drugoj smjeni, tako da imaju predstavu o stanju u školi u čemu svakog jutra obavještavaju direktora ili nastavnike o uočenim nedostacima ili sl. Oni imaju uvid u odjeljenjske knjige rada, planove rada i daju svoje sugestije u vezi sa tim; kontinuirano ima uvid u rad odjeljenjskih roditeljskih sastanaka. Pomoćnici direktora redovno hospituju na časove nastavnicima uz prethodnu najavu, i daju svoje sugestije o uočenim nedostacima u toku razvoja časa. Što se tiče grupnog ukazivanja pedagoško-instruktivne pomoći članovima aktiva nakon posjete časovima, gdje bi se analizirao nivo organizacije nastave po predmetima – ona je malo ređa. To se, po potrebi, radi na sjednicama Nastavničkog vijeća i sjednicama aktiva.

Pomoćnik direktora pomaže pedagoško instruktivni razgovor sa nastavnicima. Taj razgovor je najavljen, obično slijedi istog dana, po održanom času. U razgovoru se uvijek ističu svijetle strane a uzgred se ukazuje na nedostatke i prapratne slabosti.

Preporuke:

- češće ukazivanje pedagoško instruktivne pomoći po aktivima i predmetima sa ciljem analize nivoa organizacije nastave

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
7	Pedagoško-instruktivni rad pedagoga- psihologa		X		

Obrazloženje:

Uvidom u dokumentaciju ped-psih može se konstatovati da je ona uglavnom uradjena po standardima i programima.

Služba posjeduje sve planove, programe, izvještaje kao i lični port folio. Vecina njih su korektno uradjeni i pregledni, te smo mišljenja, gledano generalno da je ovaj indikator na osnovu dokumentacije radi dobro.

Preporuke:

- Dokumentaciju je potrebno složiti u posebne fascikle radi lakšeg uvida
- Prevesti na crnogorski jezik dokumenta (programe) koji to nijesu (uradjeni su samo na albanskom jeziku)
- Izvještaje – ankete uraditi konkretnije sa više činjenica
- Poboljšati rad u unapredjenju i organizaciji obrazovnog-vaspitnog rada u samoj školi
- Potrebno je više raditi sa mladim kolegama kako bi im se olakšao rad
- Unaprijediti saradnju sa razrednim starješinama, bole prati njihovu administraciju- sredjivanje dnevnika naročito sredjivanje izostanaka
- Obavezno predvidjeti mogućnost tj termine za razgovor sa djecom koja učestalo pokazuju eksczesno ponašanje.

Tim za procjenu kvaliteta indikatora
Drago Vukčević i Daut Doda

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
8	Usaglasenost pedagoske evidencije i dokumentacije sa formularima		X		

Obrazloženje:

Pedagoska evidencija koju u skladu sa zakonom vodi skola, vodi se na način propisan pravilnikom "Službeni list RCG - Podgorica" 2004 god. Ista se vodi u obliku zapisa na papiru a istovremeno se vodi i u elektronskom obliku. Skola vodi pedagosku evidenciju tako da obezbjedjuje cuvanje licnih podataka ucenika u skladu sa propisima. Elektronskim uvodenje podataka (skola posjeduje odgovarajucu opremu) obezbjedjuje se stvarna podjela upotrebe i cuvanje podataka s obzirom na njihovu prirodu i na pravo raspolaganja podacima. Elektronska evidencija se cuva u elektronskom medijumu ali i u prepisu na papir. Pedagoska evidencija i javne isprave kada se vode na jeziku koji je u sluzbenoj upotrebi i jeziku pripradnika nacionalne, odnosno etnicke grupe, treba da se stampa na obrascu istog formata.

Pedagoska evidencija, prema pravilniku obuhvata:

- ✚ upisnicu (maticnu knjigu) za redovne i vanredne ucenike
- ✚ odjeljenjsku knjigu (dnevnik rada sa pravilnikom)
- ✚ evidencioni list
- ✚ evidenciju o ispitima i uspjehu ucenika na kraju skolske godine ali i u sva cetiri klasifikaciona perioda (evidencija je kod pedagoga škole)
- ✚ evidenciju o izdatim svjedocanstvima, diplomama kao i posebnim nagradama
- ✚ ljetopis škole

- ✚ licni karton ucenika
- ✚ evidenciju o brojnom stanju ucenika i podjeli nastavnih predmeta sa normom casova za nastavnike
- ✚ knjigu zapisnika sa sjednica nastavnickog vijeca i strucnih aktiva
- ✚ knjigu zapisnika ispitnih komisija
- ✚ knjigu zapisnika ispitnog odbora na matuskom ispitu
- ✚ ugovor izmedju skole i poslodavca i ugovor izmedju ucenika i poslodavca kod prakticne nastave

Detaljnim uvidom u kompletnu pedagogsku dokumentaciju srednje skole "Bratstvo-Jedinstvo" u Ulcinju da se primijetiti da ista nije usaglasena sa dokumentacijom i formularima na albanskom jeziku. Dnevnici strucnih skola nisu usaglaseni sa dnevnica na sluzbenom jeziku niti u kom obliku, sto vazi i za upisnicu. Zapisnik o polaganju popravnih, diferencijalnih i popravnih ispita takodje nije usaglasen sa formularima na sluzbenom jeziku.

Formulari za godisnje i mjesecne planove takodje nije u saglasnosti sa formularima na sluzbenom jeziku.

Preporuka: navedene formulare koji nisu adekvatno zastupljeni, drugim rijecima nisu dati i prevedeni na albanski jezik sto hitnije uraditi da bi se isti mogli naci u upotrebi u novoj skolskoj 2012/13 god.

Tim za procjenu
Nepe Peraj i Irma Ćetković

Br	Indikator	O	D	Z	NZ
9	Opremljenost nastavnim sredstvima		X		

Obrazloženje:

Nastava se realizuje u školskoj zgradi. U školskoj zgradi nalaze se 27 učionica, biblioteka, fiskulturna sala, holovi, hodnici i sanitarni čvorovi. Od tih 27 učionica 24 su rezervisane za određene predmete tipa dok tri su rezerve. Škola ima dva kabineta Informatike koji su opremljeni sa po 16 računara, svi međusobno umreženi i povezani na internet. Ostali kabineti su, 2 kabineta engleskog jezika, dva kabineta njemačkog jezika, tri kabineta matematike, po jedan kabinet fizike, biologije i hemije. Po dva kabineta crnogorskog jezika i albanskog jezika, kabinet filozofije i sociologije, kabinet likovnog i muzičke umjetnosti. Tri kabineta ekonomske grupe predmeta. U nekim kabinetima nalazi se po jedan računar povezan na internet. Računari nalaze se u kabinetima likovnog, matematike jedan i dva, crnogorskog jezika, albanskog jezika, hemije, njemačkog jezika, engleskog jezika, sociologije i filozofije, ekonomske grupe predmeta. U dva kabineta ekonomske grupe predmeta nalaze se po četiri računara povezani na internet, koje koriste učenici u nekim stručnim predmetima.

U zbornici nalaze se dva računara povezana na internet i jedan mrežni štampač. Od ostale IT opreme u školi se nalaze 3 skenera, 9 laserskih štampača jedan ink džet štampač i 6 projektora sa projektim platnom.

Školski inventar je u dobrom stanju i stalno se obnavlja.

Od ostalih nastavnih sredstava koje se koriste u školi možemo nabarajati, demonstrativna (geografske karte, globusi, crteži grafikoni, matematički modeli...),

Nastavno radna (udžbenici, priručnici, rečnici i sl.). U kabinetu fizike nalaze se mjerni instrumenti (ampermetri, voltmetri, akustička viljuška i ostala razna mjerila). U kabinetu biologije nalaze se razna demonstrativna sredstva i mikroskopi.

Nastavnici zajedno sa učenicima učestvuju u izradi pojedinih nastavnih sredstava (kao što su crteži, grafikoni, skice, šeme is l.) U nastavi se koriste i osnovni potrošnji material kao što su kreda, flomasteri, hameri.

U svakoj učionici nalazi se školska tabla, razni grafikoni, crteži, hameri sa formulama (matematika), radovi učenika iz stranih jezika i ostalo. U kabinetima stranih jezika nalaze se CD plejeri sa kasetofonom za slušanje teksta.

U kabinetu njemačkog jezika nalazi se i TV za video snimke.

U školi postoji opremljen kabinet kuvarstva gdje praktičnu nastavu mogu održati učenici iz odgovarajuće struke.

U sastavu škole nalazi se fiskulturna sala koja je izgrađena po standardima tako da odgovara za sve vrste sportova koji se igraju u zatvorenim prostorijama. U sklopu sale nalaze se i tribine sa 700 sjedišta, teretana, sanitarni čvorovi i svlačionice. Školska sala djelimično je opremljena raznim gimnastičkim sredstvima. Od gimnastičkih sredstava nedostaju, karike, dvovisinski razboj i paralele.

U školsko dvorište nalazi se otvoreni sportski teren ograđen i osvjetljen reflektorima, Opremljen je golovima za mali fudbal. Terena je postavljen tepihom za otvorene terene.

Školska biblioteka je dobro opremljena školskim lektirima, udžbenicima i stručnom literaturom, tako da zadovoljava gotovo sve potrebe učenika.

Oko školske zgrade nalazi se školsko dvorište, koje je ograđeno. Dio dvorišta služi za parking, dok drugi dio je uredjen sa stolovima i malim parkom za odmor učenika. Škola ima poseban ulaz za učenike, za nastavno osoblje i ulaz za tribine sportske sale.

Preporuke:

- Obezbjediti desktop računare ili laptopove za ostale kabinete.
- Obezbjediti veći broj projektor sa projektnim platnima (jer dešava se da su projektori zauzeti)
- Za kabinet hemije obezbjediti laboratorijsku opremu.
- Obezbjediti finansijska sredstva za nabavku interaktivne table po mogućnosti četiri komada (u kabinetima informatike, fizike, biologije i matematike)
- Nabaviti softver za unapredjenje nastave iz pojedinih predmeta (matematika, biologija, elektro i mašinske grupe predmeta, npr. autoCAD)
- Nabaviti nastavna sredstva za rad u predmetima iz elektro grupe predmeta (multimetri, vatmetri, amper kliješta, ispitni sto sa opremom i sl.

Tim za procjenu,
Naser Halili, Fatbardha Katana

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
10	Profesionalni razvoj zaposlenih		x		

Obrazloženje:

Škola je svojim razvojnim programom i Godišnjim planom rada škole predvidjela profesionalno usavršavanje nastavnika u cilju povećanja profesionalnih kompetencija. U Proteklom periodu (2007-2011)Škola je obezbjedila učešće nastavnica na brojnim seminarima:2007/08.30nastavnika je prošlo obuku ,ukupno 504 časa;2008/09. 40 nastavnika sa 586 časova ukupno ;2009/10. 49 nastavnika sa 790 časova ukupno i 2010/11 .59 nastavnika sa 968 časova ukupno

Škola je formirala tim za PRNŠ. Tim je uradio kvalitetan plan PRNŠ-a i za naredne dvije godine(2011-2013)d. Napravljena je podjela potreba. Ustanovljeni su dugoročni ciljevi, a na osnovu njih tim je definisao ciljeve koji će se realizovati u dvogodišnjem periodu.

Koordinator i pomoćnik koordinator su blagovremeno izvršili pripremu i dali uputstva nastavnica i upitnike za samoevaluaciju rada nastavnika.

Realizacija Plana PRNŠ-a počela je novembra 2011 .god. iako je plan usvojen na sjednici Nastavničkog vijeća , 30.12.2011.god od 80 nastavnika 10% nijesu uradili u potpunosti portfolio.

Portfolija i LPPR su blagovremeno urađeni.

Uspostavljena je kultura timskog rada i horizontalnog učenja.

Plan PRNŠ-a je dio GPRŠ-a i urađen je za dvije godine. Odražava potrebe i prioritete škole, učenika i nastavnika.

Podržava rad nastavnika, način učenja i kvalitet znanja ,kao i vještina koje učenici stiču u školi.

Preporuke:

- obezbijediti da svi nastavnici imaju urađen u potpunosti portfolio i LPPR
- u akcionom planu i GPRŠ-u preciznije utvrditi plan stručnog usavršavanja nastavnika
- Plan profesionalnog razvoja preciznije povezati sa ostalim planovima u školi
- Da se angažuje veći broj profesora na podizanju kvaliteta rada škole

Tim za procjenu
Ljilja Sredojevic, Remzije Rejzi

Br.	INDIKATOR	O	D	Z	NZ
11	Prostorni uslovi			X	

Obrazloženje

Ako znamo da nam je skola drugi dom onda nam mora biti jasno od kakvog znacaja su prostorni uslovi.

Ukupna površina skolskog prostora nase skole iznosi 13704 kvadratnih metara (zgrada skole 4654 m2 ,fiskulturan sala 1200 m2 I dvoriste 7850 m2) po skolskim standardima nase zemlje predvidjeno je da u prostorima zgrade nase skole redovnu nastavu poadjaju oko 450 ucenika .

U ovoj skolskoj godini nastavu je poadjalo 1039 ucenika , I zato smo bili prinudjeni da nastavu organizujemo u dvije smjene .iz ovog se da zakljuciti da prostorni uslovi nase skole u ovom trenutku us relativno zadovoljavajuci.

Preporuke:

- Da se sto je prije moguće povećava broj ucionica I kabineta da bi se kvalitetnije mogla izvoditi redovna nastava.

Tim za procjenu:
Bilal Nikezic, Bilal Sata

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
12	Postovanje kucnog reda		x		

Obrazloženje:

Nakon uvida u školsku dokumentaciju, analiza anketa i niza informativnih razgovora sa učenicima i nastavnicima, dolazi se do sledećeg zaključka:

Škola ima urađen i usvojen Pravilnik o kućnom redu usklađen sa zakonskim aktima i u skladu sa specifičnim potrebama škole.

Kućni red sadrži norme ponašanja učenika a njime su određene i prava i obaveze kako učenika tako i nastavnika, odnosno svih zaposlenih u ustanovi. Kućni red takođe obuhvata i organizaciju školskih aktivnosti, kao i određene norme kojima se njeguje kultura ponašanja i međusobnog ophođenja.

Pomenuti pravilnik istaknut je na vidnom mjestu u školi, bivajući tako dostupan svima.

Poštovanje pravila kućnog reda redovno se prati putem izvještaja dežurnih nastavnika, vođenja knjige dežurstva, video zapisa, kao i putem usmenog prenošenja i zapažanja.

Ukoliko učenik krši pravila, nastavnik u većini slučajeva pribjegava vaspitnim mjerama, kao usmena opomena ili slanje na razgovor kod pedagoga škole.

U školi postoje razrađena pravila o dežurstvu učenika, nastavnika, kao i evidencija o povredama kućnog reda i prijemu stranaka.

Redovno se odvija saradnja svih aktera obrazovno-vaspitnog rada sa ciljem analize i poboljšanja učenika, na osnovu čega se preduzimaju odgovarajuće vaspitne mjere, o čemu se vodi evidencija.

Učenici su upoznati sa načinom na koji mogu ostvariti svoja prava i zahtjeve, a ostvaruju ih preko odjeljenjskog starješine, pedagoga škole, odjeljenjske zajednice, zajednice učenika, učeničkog parlamenta, pomoćnika direktora i direktora škole.

Učenici radom učeničkog parlamenta učestvuju u oblikovanju sopstvenih pravila ponašanja, saradjujući sa upravom škole.

Učenici se u mnogome pridržavaju pravila zabrane pušenja, konzumiranja alkohola u školskim prostorijama i dolaze na nastavu pristojno obučeni.

Preporuke:

- Izraditi pravilnik o nagrađivanju, pohvalama i nagradama za učenike.
- Razvijati slobodno mišljenje kod učenika, samim tim podstičući ih da iznose svoje predloge za promjene i dopune pravila.
- Podići informisanost na nivou školskih aktivnosti uvođenjem oglasnih tabli, biltena i web stranica.

Tim za procjenu:
Fatbardha Buzuku, Mirlind Kroma

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
13	Komunikacija nastavnika i učenika		x		

Obrazloženje:

Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika su na zavidnoj visini. Radi se na razvijanju odgovornosti za sopstvene postupke i podstiče tolerancija i međusobno uvažavanje. Međusobna komunikacija između nastavnika i učenika uglavnom utiče na razvijanje međusobnog povjerenja, tolerancije uvažavanja i

odgovornosti za sopstvene postupke. Učenici često dobijaju adekvatan podsticaj i priznanje od nastavnika.

Većina nastavnika se dobro slaže sa učenicima, prihvataju različite stavove i mišljenja učenika i cijene njihovo iskustvo i stavove, prijatni su i vode računa o njihovim interesovanjima i potrebama. Nastavnici redovno prate ponašanje i postupke učenika, ukazuju na neprimjerene postupke i preduzimaju mjere za njihovo korigovanje.

Učenici prihvataju različite stavove i mišljenje nastavnika i cijene njihovo iskustvo, uvažavaju ih i poštuju. Većina nastavnika svojim ponašanjem, stavovima, odijevanjem i spoljnim izgledom, odnosom prema radu vaspitno djeluju na učenike, a učenici u njima vide svoje uzore.

U svakodnevnoj i opštoj komunikaciji kako kod pojedinaca, tako i kod organa škole se poštuju i uvažavaju mišljenja i realni stavovi i zahtjevi izneseni od strane učenika, pojedinaca, grupa, predstavnika učeničkih organizacija.

Na osnovu gore izloženog, smatram da je komunikacija nastavnik-učenik u školi vrlo blizu odlične ocjene. Da bi se ostvarila još kvalitetnija komunikacija na nivou nastavnika i učenika koja je zapravo i cilj, nastavnici moraju u potpunosti prihvatiti partnerski odnos u izvođenju nastave. Takođe, moraju postati inovatori, motivatori i nesumnjivi lideri u nastavi. Mišljenja sam da je naš kolektiv na pravom putu da ovaj cilj i ostvari jer je i do sada u velikoj mjeri bio prisutan kvalitetan nivo komunikacije na relaciji nastavnik-učenik.

Preporuke:

Obezbijediti da odjeljenjske starješine podstiču učenike da prijedloge i mišljenja, koja se tiču života i rada škole, nakon razmatranja na sjednicama Zajednice učenika, češće upućuju prema stručnim organima škole.

Formirati tim (uprava, stručni saradnici, odjeljenjske starješine, dežurni nastavnici) koji će raditi na izgrađivanju interpersonalnih odnosa između učenika i nastavnika.

Tim za procjenu
Mijanović Zdravko i Hava Perezic

Br.	Indikator	O	D	Z	NZ
14	Estetska uredjenost prostora		X		

Obrazloženje

Znamo svi da lijepo uredjen prostor pozitivno utice na motivaciju, rad i uspjeh učenika, kao i svih zaposlenih.

Ukupna površina škole sa dvorištem i fiskulturnom salom je oko 12500 m². U glavnoj zgradi se nalaze: zbornica, 2 kabineta informatike, 2 kabineta za njemački jezik, 2 kabineta za matematiku, kabinet fizike, kabinet kemije, kabinet biologije, kabinet engleskog jezika, kabinet za ekonomsku grupu predmeta, kabinet za likovno i muzičku umjetnost, kabinet za usluživanje (kuvari, konobari), 18 učionica, biblioteka, kancelarija uprave škole, hodnik, portirnica i sala za fizičko vaspitanje.

U učionice i kabinetima izvode se teorijske i praktične nastave. S obzirom da zgrada škole je kapaciteta, da u njoj mogu normalno pohađati nastavu 350-400 učenika, onda je nedostatak prostora evidentan, posto u našoj školi imamo 1000 redovnih učenika.

Može se konstatovati da su hodnici veoma uski za normalno i komotno kretanje učenika. Duž hodnika oko koga se nalazi veći broj učionica i kabineta (na zidovima) je postavljena stalna izložba likovnih radova i fotografija učenika koji se periodično mjenjaju sa novim, aktualnim radovima. Na samom ulazu u školu se nalaze oglasne table, kao i veliki stakleni zid sa kojim učenici iskazuju svoju kreativnost u vidu plakata, crteža, fotografija, pisanih sastava itd...

U sklopu kabineta za usluživanje (kuvari-konobari) nalazi se i restoran kao i solidno opremljena kuhinja za izvođenje praktične nastave. Ovaj prostor je uredjen po savremenim estetskim principima.

Na mjestu stare fiskulturne sale koja je bila veoma mala, prije dvije godine je sagrađena nova i mnogo veća sportska sala koja zadovoljava sve standarde za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, kao i za razne druge manifestacije na nivou škole ili grada. Sav prostor je uredjen po savremenim estetskim i tehničkim principima.

Veći dio školskog dvorišta je pristojno uredjen, narocito kad se radi o prostoru ispred ulaza u školu. Većim djelom zgrada škole je okružena zelenim površinama. Glavni dio dvorišta je opremljen drvenim klupama. U sklopu dvorišta nalazi se i veliki parking prostor. Pored fiskulturne sale nalazi se ograđeni sportski teren koji se koristi za izvođenje nastave iz fizičkog vaspitanja kad za to postoje vremenski uslovi.

U nastojanju da školski prostor (unutarnji i spoljasnji) izgleda što ljepše i prijatniji, učenici i svi zaposleni daju svoj doprinos. Školski prostor uredjuje se isticanjem raznih učenčkih radova (crteža, slika, fotografija...) panoima, posterima, plakatima i slicno. Naravno svi radovi su u funkciji edukovanja, informisanja, propagiranja i promovisanja važnih segmenata života i rada škole. Veći dio prostora je oplemenjen cvijecem, vitrinama sa razlicitom literaturom, edukativnim materialima i slicno. Prostor je prijatan motivaciono podsticajan za učenike i nastavnike. Učenici i zaposleni saradjuju i realizuju razlicite aktivnosti uredjenja školskog prostora.

Likovna i foto sekcija sa profesorima likovne umjetnosti u centralnom holu koji okružuje učionice i kabinete, redovno organizuju izložbe likovnih radova i fotografija.

U okviru časova slobodnih aktivnosti profesorice biologije Fehima Cobovic i kile Hysenaj sa učenicima su u djelu školskog dvorišta organizovale sadjenje cvjeca. Svi važni datumi vezani za školu i učenike (početak školske godine, dan škole, nova godina, dodjela diploma sa strane Njemačke ambasade, najboljim učenicima iz njemačkog jezika ...) obilježeni su posebnim aktivnostima što se uredjenja tice. O tome brigu vode profesori likovne umjetnosti Bilal Nikezić i Edin Kapllani. Poseban pečat estetskog uredjenja prostora daju radnice koje se svesrdno trude da školske prostorije uvijek budu uredne i čiste.

Preporuke

- Školsko dvorište dodatno oplemeniti zelenilom, klupama, kantama za otpatke, cesmom itd...
- Zbog obrazovnih programa koje ova škola sprovodi, neophodno je obezbjediti određeni broj panoa koji će biti postavljeni u centralnom holu koji bi mnogo služiti kao izloženi prostor za pristojnije organizovanje izložbi učenčkih radova.

- Postojeće kabinete i učionice oplemeniti vedrim bojama i sa još više cvijeta, radova učenika (crteza, fotografija, plakata, skulptura, maketa...) prema željama učenika i nastavnika koji njima drže nastavu.
- Veliki stakleni zid na samom ulazu u školu pretvoriti u Vitraz, a fasadu pored ulaza u mural.

Tim za procjenu
Bilal Nikezić, Edin Kapllani

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
15	Promocija i uloga škole u zajednici	x			

Obrazloženje

Promocija škole "Bratstvo - Jedinstvo" u zajednici je odlična.

Ona podrazumijeva tradicionalnu saradnju lokalnom TV stanicom Teuta.

U našoj sportskoj sali se održavaju sportske i kulturne manifestacije. Promocija naše ustanove je time kvalitetnija.

Naši učenici su prisutni u kulturnom životu lokalne zajednice.

Promovisanje značaja civilnog sektora i informisanja o njegovom radu tokom redovne nastave je zadovoljavajuće, što dodatno doprinosi promociji naše vaspitno-obrazovne ustanove. Saradnja sa NVO sektorom je registrovana u knjigama aktiva i knjigama parlamenta. Takođe, ostvaruje se saradnja sa više nevladinim organizacijama iz različitih oblasti – Novi Horizont, opšinska organizacija Crvenog krsta iz Bara, Centar za monitoring I medije, JUVENTAS iz Podgorice. Naši učenici učestvuju na raznim seminarima, radionicama i predavanjima.

Učešće nastavnika i učenika u međunarodnim projektima, takođe, doprinosi promociji. Ostvarena je saradnja sa Gimnazijom – Beč (GRG - 23) i ona podrazumijeva razmjenu učenika. Druga aktivnost pod nazivom Frojdenštat – gimnazija – KEPLER podrazumijeva razmjenu učenika drugog razreda. Učenici i nastavnici učestvuju u projektima međunarodnog karaktera, što dodatno doprinosi dobroj promociji ustanove u zajednici i izvan nje.

Školski list "Počeci" pruža informacije o radu učenika već više od deceniju. Literarne sekcije (odabrani učenički radovi), izvještavaju o raznim takmičenjima, sajmovima, eskurziji i ostalim manifestacijama. U njemu se mogu naći članci posvećeni aktivnim pitanjima i zanimljivostima iz oblasti školstva, što doprinosi boljoj informisanosti učenika. Informator "Kuda nakon srednje škole?" u izdanju Akademskog informativnog centra dijeli se maturantima i pomaže im prilikom profesionalne orijentacije, pruža im informacije o upisnoj politici Univerziteta Crne Gore.

Jedan od važnijih elemenata prezentacije je školska web stranica. "Bratstvo - Jedinstvo" u sklopu projekta "Moja Škola" u republičkom nivou dobila svoj hosting i poddomen. <http://www.mojaskola.me/mjesovita-ul>

Takođe, postoji kvalitetna komunikacija sa roditeljima na nivou odjeljenja. Nastavnici svojim ponašanjem vaspitno djeluju na učenike. Tokom godine se organizuju razni seminari i možemo reći da se plan I program profesionalnog razvoja nastavnika uglavnom realizuje. Takođe, realizuju se različita druženja, izleti, eskurzije, neformalne zajedničke aktivnosti zaposlenih, itd., i sve to doprinosi promociji ustanove u zajednici.

Preporuka:

- Dodatna prisutnost školskih aktivnosti na lokalnim TV stanicama.
- Intenzivnija saradnja sa međunarodnim organizacijama i NVO sektorom.
- Srednja škola "Bratstvo – Jedinstvo" u Ulcinju treba imati sopstvenu web-adresu, a ne samo poddomen, kao u dosadašnjem slučaju. Otvoriti sajt i dopuniti ga informacijama. Postoji portal *moja skola.me* na kome se nalaze neki podaci o našoj školi. Potrebno je formirati ekipu koja bi azurirala stranice na tri jezika i neophodnim informacijama i obrazovanju, stipendijama, konkursima i sl.

Tim za procjenu
Ardian Kasneci i Vuksan Vuksanović

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
16	Podsticajne - motivacione mjere		x		

Obrazloženje

Motivi su pokretači, odnosno, težnje za usvojenim ciljem I psihološki procesi koji nas podupiru da nešto uradimo. Oni su podsticaji za učenje (sredstva za motivaciju). A to su: ocjena, hvaljenja, kuđenja, takmičenja, itd. Za realizaciju svega toga, veoma je važna kvalitetna komunikacija između nastavnika i učenika, a koja utiče na razvijanju povjerenja, tolerancije I uvažavanja. Svi ti podsticaji mogu doći do izražaja realizacijom određenih sekcija, dajući stimulans za dalji rad I uspjeh u određenoj sferi.

Naša škola, tj. aktivni pojedinih predmeta u svojim dokumentima sadrže programe dopunske, dodatne nastave I sekcija, npr:

- ✚ Dramske sekcije,
- ✚ Literalne sekcije,
- ✚ Recitatorske sekcije,
- ✚ Razne sportske sekcije,
- ✚ Debatni klub,
- ✚ Organizovanje izleta - prof. Fehima Čobović (ekološki tim) I
- ✚ projekti sa nevladinim organizacijama.

U Školi se redovno prati ponašanje I postupci učenika. Ukazuje se na primjedbe I različitim oblicima komunikacije (radionicama, predavanjima, itd) njihovo se ponašanje koriguje. Takođe, postoji pravilnik o pohvalama I vaspitnim mjerama za učenike.

Na nivou naše škole, sprovelo se istraživanje, koji su najbolji podsticaji i sredstva motivacije za učenike . Rezultati su pokazala sledeće:

1. Takmičenje sa sobom (66%)
2. Pohvala profesora (63%)
3. Znanje rezultata (57%)
4. Nivo očekivanja veći od postignutog (57%)
5. Individualni rad (49%)
6. Takmičenje sa drugima (48%)
7. Rad u grupi (41%)
8. Niže ocjene(38%)
9. Visoke ocjene (34%)

Dakle, prema priloženoj ankteti o istraživanju motivacije i školskog učenja, možemo zaključiti da su učenici od strane nastavnika motivisani na različite načine i da postoji obostrano uvažavanje.

U našoj školi postoji komunikacija sa roditeljima I to na nivou škole I odjeljenja. Nastavnici svojim ponašanjem vaspitno djeluju na učenike. Tokom godine se organizuju razni seminari I možemo Reći da se plan I program profesionalnog razvoja nastavnika, uglavnom realizuje. U školi se njeguje inicijativa I realizuju se različita druženja, izleti, ekskurzije, neformalne zajedničke aktivnosti zaposlenih, itd. Na inicijativu Zavoda za školstvo, pod vođstvom Slavice Vujović I Vidosave Kaščelan organizovan je seminar na temu: Motivacija učenika, stvaranje pozitivne klime za učenje, uspostavljanje povjerenja I demokratskog stila nastave, u kome su govorile prof. Irma Četković I prof. Ljilja Sredojević.

Preporuka:

- Dodatna motivisanost za nastavnike
- Dodatna motivacija I za učenike
- U školi je potrebno promovisati zdrave stilove života
- Ažuriranje aktivnosti školskih sekcija
- Kvalitetniji pravilnik za profesionalno usavršavanje nastavnika

Tim za procjenu:
Remzije Rejzi, Irma Četković

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
17	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva		x		

Obrazloženje:

Uvidom godišnjem planu rada škole predviđeno je organizovanje dopunske nastave za učenike koji zaostaju u savladavanju gradiva. Takođe i pojedinih stručnih aktiva sadrže planove rada za navedenu kategoriju učenika. Dobra većina profesora drže dopunsku nastavu koji su ujedno dostavili planove rada pedagoškoj administraciji. U vezi toga postoji evidencija o održanim časovima dopunske nastave. Konkretno za ovu školsku godinu održano je ukupno 150 časova. Ostaje da i ostali aktivni održe takve časove jer učenici imaju potrebu za to. Takođe i pedagog pruža pomoć učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva kroz individualne razgovore.

Preporuke:

- Uraditi planove rada za dopunsku nastavu na nivou svih stručnih aktiva
- Evidentirati održane časove dopunske nastave od strane nastavnika u dnevnike
- Održati više časova dopunske nastave za učenike koji zaostaju u savladavanju gradiva
- Stimulisati takve učenike da više prisustvuju dopunskoj nastavi

Tim za procjenu indikatora,
Hasije Muja, Kadri Sinani

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
18	Podrška nadarenim učenicima		X		

Obrazloženje:

Darovitost je istaknuto postignuće pojedinca u nekoj aktivnosti, u nečemu što ga odvaja od prosječnosti, bilo po osnovu visoke opšte intelektualne sposobnosti, velike kreativnosti, stvaralačke sposobnosti, sposobnosti upravljanje procesima.

Nadareni učenik ima vrlo mnogo znanja I informacija iz različitih oblasti, ima za svoje doba neuobičajno bogat rečnik, govori izražajno, tačno, brzo uočava činjenice I lako shvata osnovne principe, dobro opaža I razlikuje složene stvari.

Kako prepoznati nadarenog učenika

- ✚ Testovi inteligencije
- ✚ Testovi posebnih sposobnosti (verbalnih, perceptivnih, mehaničkih, numeričkih...)
- ✚ Testovi kreativnih sposobnosti
- ✚ Testovi znanja I postignuća

Vrlo su rijetki učenici koji posjeduju darovitost iz svih oblasti. Najčešće se ističu iz jedne, a ponekad iz nekoliko različitih područja.

Oblici rada sa nadarenim učenicima

1. Homogeno grupisanje učenika prema opštim sposobnostima – internacki tip znanja, gdje se grupišu prema rezultatima u učenju, ili snažno pokazuju sklonost I interesovanje za određene predmete (matematika, fizika, hemija ili umjetnost – balet, muzika).
2. Djelimično homogeno grupisanje
 - ✚ Okupljanje darovite djece u specijalno odeljenje svakog dana po jedan sat.
 - ✚ Pohađanje specijalnog odeljenja dva puta sedmično.
 - ✚ Rad sa darovitim učenicima dvesta minuta sedmično.
3. Redovna odeljenja sa obogaćenim programom

(fakultativna nastava, produbljavaње izučavanje nekih bliskih predmeta npr. fizika I matematika)

4. Brže napredovanje I brže završavanje škole

- ✚ Specijalni mentorski rad sa učenicima.
- ✚ Individualni razvijeni program.

Oni se mogu organizovati u okviru redovne nastave I kroz specifičan I posebno organizovan rad izvan nastave: dodatna nastava, slobodne aktivnosti, samostalni rad u školi I kod kuće.

U našoj školi se vodi računa o nadarenim učenicima. Predmetni nastavnici prepoznaju takve učenike I njima se posvećuje dodatna pažnja. Organizuje se dodatna nastava za učenike koji postižu najbolje rezultate. Upućuju se na dodatnu literaturu, a vrlo često im je I sami profesori nabavljaju. U školi rade različite sekcije kroz koje prolaze nadareni učenici. Organizuje se fakultativna nastava kao I mogućnost da učenici sami odaberu predmet koji ih posebno interesuje. Iz njemačkog jezika je organizovana razmjena učenika I stručnih saradnika. Učenici se upućuju na školska I državna takmičenja. Darovita djeca se izdvajaju u grupe (iz različitih odeljenja) I sa njima se radi jednom sednično I redovno svake prve subote u mjesecu.

Preporuke

- Uraditi individualni razvojni program za učenike kako bi mogli brže napredovati I brže završavati školu. Povećati termin zajedničkih aktivnosti sa darovitim učenicima.
- Ocjena rada sa nadarenim učenicima uspješna.

Tim za procjenu:
Senad Kočan, Izeta Hamzić

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
19	Dopunska nastava			X	

Obrazloženje:

U cilju sagledavanja stanja u školi povodom ovog indikatora grupa je uradila sljedeće:

- ✚ Provjerila pedagosku administraciju svih predmeta i profesora
- ✚ Sastavila upitnik za pojedinačne pokazatelje koji dodatno objasnjavaju i dopunjuju indikatore dopunske nastave
- ✚ Prekontrolisala dnevnike, u kojima se vodi evidencija o održanim časovima

Prema pedagoskoj evidenciji planove za dopunsku nastavu dostavilo je 23 profesora, odnosno 31%.

Prema evidenciji dostavljenih upitnika, kojih je bilo 26, što je približno broju profesora koji su i predali planove pedagoskoj administraciji, može se zaključiti sljedeće:

- ✚ da je ukupan broj održanih časova dopunske nastave 150, a od tog broja 53 časa je održao aktiv stranih jezika, 49 časova Aktiv albanskog jezika i književnosti, a preostale časove održali su pojedini profesori Aktiva crnogorskog- srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti i Aktiva društvenih nauka
- ✚ da su samo Aktiv albanskog jezika i književnosti i Aktiv crnogorskog- srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti diskutovali o planovima za dopunsku nastavu na sjednici početkom školske godine
- ✚ da par profesora, pored evidencije u dnevniku, časove dopunske nastave bilježi i u licnom notesu, a da jedan dio profesora uopšte ne vodi evidenciju zbog nedostatka za predviđene rubrike u dnevniku

Prilikom kontrolisanja dnevnika sakupljeni su sljedeći podaci:

- ✚ evidentirano je 145 časova dopunske nastave
- ✚ časovi dopunske nastave najčešće se izvode subotom ili u terminu između prve i druge smjene zbog nedostatka prostora

Zainteresovanost učenika za dopunsku nastavu je minimalna.

Preporuke:

- Uraditi godišnje planove za dopunsku nastavu na nivou Aktiva na početku školske godine
- Problem evidentiranja izvedenih časova dopunske nastave mogao bi se riješiti uvođenjem posebne knjige u kojoj bi se upisivali nastavni sadržaji, ali i učenici koji pohađaju nastavu
- Zainteresovanost učenika za dopunsku nastavu bila bi veća ukoliko bi prisustvo i angažman na istoj uticao na ocjenu

Tim za procjenu kvaliteta
Ljubica Vukčević, Ljubica Vujošević

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
20	Dodatna nastava			X	

Objasnenje:

Kao i kod prethodnog indikatora, i kod ovog mali broj profesora ima uradjene godišnje planove za dodatnu nastavu (31%), a na sjednicama Aktiva razmatrani su samo planovi za Crnogorski- srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Albanski jezik i književnost i za društvene nauke.

Upitnik je, također, ispunilo 26 profesora. Ukupan broj održanih časova dodatne nastave je 141. Evidencija se vodi u dnevniku, kao i u notesima predmetnih profesora.

Dodatna nastava se održava subotom i na predcasu između smjena. Najviše se radi sa učenicima koji učestvuju na lokalnim i državnim takmicenjima i sa maturantima.

Kao i kod prethodnog indikatora, najviše časova su održali Aktivni stranih jezika, Aktivni crnogorskog- srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, Aktivni albanskog jezika i književnosti i Aktivni društvenih nauka.

Preporuke:

- Navedene preporuke za dopunsku nastavu mogu se primjeniti i za funkcionalniji rad dodatne nastave.

Tim za procjenu kvaliteta
Ljubica Vukčević, Ljubica Vujošević

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
21	Podrška učenicima sa smetnjama u razvoju			X	

Objasnenje:

Zvanično školi nije prijavljen nijedan učenik sa smetnjama u razvoju, ali se kroz svakodnevni rad s učenicima i putem planiranih sistematskih pregleda mogu zapaziti djeca sa smetnjama u razvoju. Po zvaničnim podacima nijedan roditelj se nije obratio pedagogu, upravi škole niti razrednom starješini. Škola raspolaže pedagoškom dokumentacijom (koju popunjavaju razredne starješine u razgovoru s učenicima) koja potvrđuje pojedine slučajeve učenika sa smetnjama u razvoju.

Učenici sa smetnjama u razvoju su djeca koja imaju teškoće u učenju (znatno više od svojih vršnjaka) zbog čega im je potrebna posebna obrazovno – vaspitna podrška.

Teškoće u razvoju su:

- ✚ oštećenje vida
- ✚ oštećenje sluha

- ✚ poremećaji govora
- ✚ specifične teškoće u učenju
- ✚ tjelesni invaliditet
- ✚ hronične bolesti
- ✚ mentalna retardacija
- ✚ poremećaju u ponašanju uslovljeni organskim faktorima
- ✚ psihopatološko stanje
- ✚ autizam

Konvencija o pravima djeteta zalaže se za potpun i dostojanstven život djece sa smetnjama u razvoju i integraciju u društvenu zajednicu. Sva djeca imaju pravo da uče zajedno. Djeca sa smetnjama u razvoju ne smiju biti odvojena od druge djece ili posmatrana kao manje važna.

Kako omogućiti napredovanje djeci sa smetnjama u razvoju?

1. Planiranjem
2. Timskim radom
3. Podrškom

Podrška se mora planirati tako što će se uraditi individualni plan podrške. Individualni plan podrške je instrument kojim se obezbeđuje prilagođavanje obrazovanja djeci sa smetnjama u razvoju, njihovim mogućnostima i potrebama. Ovaj pisani dokument kreira tim da bi se utvrdio način podrške individualnim mogućnostima za učenje i individualnim potrebama s ciljem prilagođavanja procesu obrazovanja. Članovi tima mogu biti : defektolog ili neko drugo stručno lice, roditelj, nastavnik, psiholog i pedagog.

Učenici s lakšim poteškoćama u razvoju po pravilu se uključuju u redovnu nastavu uz individualne postupke s obzirom na posebne potrebe koje učenik ima ili prilagođavanje programa u skladu s njihovim sposobnostima. Učenici s većim poteškoćama u razvoju školuju se u posebnim ustanovama.

Savremeni pristup učenicima sa smetnjama u razvoju podrazumijeva promjene u terminologiji, uvođenje različitih sadržaja i oblika rada i osposobljavanje nastavnika koji će raditi s njima. Prilikom prilagođavanja nastave mora se voditi računa o individualnim mogućnostima učenika, a ukoliko je potrebna dodatna podrška rehabilitacijskog programa, uključiti osposobljenog asistenta.

Preporuke

- Obezbijediti što bolju saradnju s roditeljima i identifikovati svu djecu sa posebnim potrebama
- Osnivanje mobilnih timova (psiholog, pedagog, razredni starješina, asistent u nastavi – po mogućnosti i odgovarajuće specijalne službe.
- Osposobljavanje nastavnika za rad sa učenicima sa smetnjama u razvoju (seminari, tribine, predavanja stručnih lica, zdravstvenih radnika).
- Obogaćivanje programskih sadržaja i oblika rada.
- Opremanje škole potrebnim didaktičkim i rehabilitacijskim sredstvima i pomagalicama.
- Osiguranje pristupačnosti (arhitektonske zapreke i prevoz učenika).
- Napraviti IOP za svakog učenika
- Nastavnik treba što češće dovesti učenika u situaciju uspjeha kako bi bio motivisan za dalje usvajanje sadržaja i ojačao samopoštovanje. Učenicima treba pružiti maksimalnu podršku u razvijanju sposobnosti kojima je učenik obdaren.

Tim za procjenu:
prof. Senad Kočan, prof. Snežana Živanović

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
22	Prilagođenost objekta učenicima s posebnim potrebama			X	

Obrazloženje:

Prilikom izgradnje objekta škole, arhitektonskim planom nije predviđeno projektovanje objekta u vezi s nesmetanim kretanjem djece s posebnim potrebama. Škola nije adekvatno pripremljena za prijem učenika s posebnim potrebama.

- ✚ Trotoari i pješačke staze oko škole nisu adaptirani za kretanje djece s posebnim potrebama. Nema staze za invalidska kolica, dvorište škole i pješački prelaz nisu međusobno povezani i prilagođeni za orijentaciju i sa nagibima.
- ✚ Pješački prelaz – nema zakošenih ivičnjaka niti svjetlosne ili zvučne signalizacije. Između pješačkog prelaza i dvorišta škole nalaze se stepenice.
- ✚ Mjesta za parkiranje – parking škole nalazi se na malo višem nivou od dvorišta škole i taj bi se problem morao riješiti zakošenim ivičnjacima i stazom. Mjesta za parkiranje trebaju biti posebno obilježena i imati širinu najmanje 350 cm. Ova parking mjesta treba da se nalaze najbliže ulazu u školu.
- ✚ Prilaz objektu. Uzimajući u vidu sve navedeno proizilazi da je pristup školi za učenike s posebnim potrebama vrlo težak, a za učenike s težim invaliditetom praktično nemoguć. Škola nema rampu, visinske razlike nisu savladane, stepenice i stepeništa nisu prilagođena licima s posebnim potrebama.
- ✚ Kretanje u školi. Unutar objekta stepenice povezuju sprat i prizemlje, a i nivoe unutar škole, salu za fizičko. Rukohvat se nalazi samo na stepeništu koje odvaja sprat i prizemlje. Školski wc bi takođe trebalo adaptirati.
- ✚ Opremljenost kabineta. Škola ne raspolaže specifičnim pomagalicama kao što su: klupe s nagibom, prilagođeni radni stolovi s rukohvatom za održavanje tijela, brajeve pisane mašine, brajev papir, prilagođeni računari, specijalne folije za crtanje, prilagođene flomaster i olovke, zvučne knjige, zvučne lopte, odgovarajuću svjetlost. Škola nema posebne udžbenike ni radne sveske.
- ✚ Sistemi za orijentaciju. Škola nema odgovarajuće skice, planove i putokaze postavljene na odgovarajućim mjestima.

Preporuke:

- Prilagoditi objekat i prilaz školi učenicima s posebnim potrebama
- Nabaviti nastavna sredstva zvučnog i svjetlosnog sadržaja
- Poželjno bi bilo da se nabavi rukohvat za izlazak na drugi sprat koji bi mogla koristiti djeca sa slabijim motoričkim i tjelesnim smetnjama
- Poželjno bi bilo da škola poseduje klupe s nagibom i prilagođene računare.

Tim za procjenu:
prof. Senad Kočan, prof. Snežana Živanović

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
23	Realizacija nastavnih i vannastavnih aktivnosti-slobodne aktivnosti			X	

Obrazloženje

Nakon uvida u školsku dokumentaciju i niza razgovora sa pedagogom, predsjednicima školskih aktiva kao i nastavnicima škole, donešeni su sledeći zaključci.

Na početku školske godine formirane su sledeće sekcije:

- ✚ recitatorska, dramska, likovna, muzička, odbojkaška, rukometna, košarkaška, fudbalska i ekološka.

Formiran je i đачki parlament koji uspešno radi. U okviru đачkog parlamenta radi i Debatni klub. Programi vannastavnih aktivnosti su djelimično planirani. Planska dokumentacija za rad ovih sekcija postoji samo kod nekih nastavnika.

U radu ovih sekcija nijesu uključeni svi nastavnici kao ni učenici.

Učenci naše škole učestvovali su na tribini sa temom "Uloga i značaj samouprave u procesu evropskih integracija" koja je održana u prostorijama gradske biblioteke. Izabrani tim debatnog kluba naše škole, učestvovao je na nacionalnom takmičenju debatera Crne Gore. Akcija povodom Dana obale, učenci ekološke sekcije učestvovali su na predavanju "Kvalitet morske vode i izrada profila plaža". Učenci su imali priliku da učestvuju i u Nacionalnoj konferenciji srednjoškolaca o evropskim vrijednostima mladih.

U školi su organizovane i niz drugih aktivnosti kao što su radionica na temu "Narkomanija i borba protiv droge", koju su djeci prezentirali radnici ministarstva unutrašnjih poslova, zatim "Savjetovanje za mlade protiv duvana" u realizaciji radnika doma zdravlja i niz drugih manifestacija.

Preporuke

- Uraditi planove i programe za obavezne izborne sadržaje-slobodne aktivnosti, za narednu godinu-septembar.
- Da se uključe svi nastavnici i učenici u realizaciji ovih aktivnosti.
- Voditi plansku evidenciju o realizaciji planiranih aktivnosti.

Tim za procjenu:

Miodrag Andrović, pom. direktora, Fatmire Molla, pedagog

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
24	Realizacija edukativnih i preventivnih programa		X		

Obrazloženje

Realizacija edukativnih i preventivnih programa odvija se kontinuirano kroz saradnju škole i drugih institucija. U školi postoji tim formiran za potrebe ovih programa. Sadržavaju ga dva profesora biologije, psiholog i pedagog škole. Škola posjeduje program prevencije bolesti zavisnosti za 2011/2012 godinu. U mjesecu novembru predstavnik MUP-a je održao dvije tribine sa temom "Prirodne i sintetičke droge-vrste i prepoznavanje" za učenike prvih i drugih razreda. U mjesecu februaru tema "Utjecaj psihoaktivnih supstanci na organizam i posljedice njihove zloupotrebe" prezentirana je od strane predstavnika Doma zdravlja. Saradnja u preostalom periodu odvijala se na relaciji učenici-clanovi komisije. Za maj mjesec planirana je realizacija projekta od strane jednog odeljenja drugog razreda na temu "Adolescencija i droga". Uvidom u dokumentaciju slične aktivnosti su se desavale i u prethodnoj školskoj godini. Treba spomenuti još i izradu zajedničkih panoa (individualni stavovi učenika prema narkomaniji), izradu propagandnih poruka od strane učenika i pismene radove učenika na temu "Život u svijetu droge". U školi se također redovno sprovode sistematski pregledi učenika u cilju prevencije i očuvanja fizičkog i mentalnog zdravlja učenika.

Za potrebe istraživanja o realizaciji edukativnih i preventivnih programa sprovedena je anonimna anketa u školi koja broji 1009 učenika na uzorku od 50 učenika. Učestvovali su učenici svih razreda, gimnazijskih i stručnih odjeljenja na oba jezika. Anketa je imala pet pitanja s ponudjenim odgovorima koje je trebalo zaokruziti. Na pitanje "Da li ste upoznati sa postojanjem edukativnih i preventivnih programa?", većina učenika odgovorila je sa DA (80%), a sa NE (20%). Na pitanje "Da li znate da je realizacija ovih programa sprovedena u našoj školi?", 38% učenika je odgovorilo sa DA, a 62% sa NE. Na treće pitanje učenici su o edukativnim i preventivnim programima najviše saznali iz medija 56%, škole 28% i iz drugih institucija 16%. Na pitanje "Da li imate saznanja da se u djackom parlamentu pokreću pitanja vezana za edukativne i preventivne programe?", 34% učenika odgovorilo je sa DA, a 66% sa NE. Na poslednje pitanje "Da li se u našoj školi u dovoljnoj mjeri sprovodi informisanje učenika o preventivnim programima 32% je odgovorilo sa DA, 68% sa NE. Ova anketa je pokazala da učenici još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri informisani o EIPP.

Preporuke:

- Nastavni proces organizovati tako da podržava edukativne i preventivne programe

- Organizovati takmicenje na nivou skole o poznavanju psihoaktivnih supstanci, stetnosti pusenja i slicno
- Motivisati roditelje na aktivnije ukljucivanje u realizaciju edukativnih i preventivnih programa- posebno kroz rad Savjeta roditelja
- Unaprijediti saradnju sa nadleznim sluzbama lokalne sredine
- Formirati jos jednu komisiju koja ce s obzirom na veliki broj učenika skole na optimalan nacin realizovati edukativne i preventivne programe
- Intezivirati saradnju ovih komisija sa Djackim parlamentom

procjena kvaliteta:
Milica Carmak

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
25	Rad Učeničkog parlamenta		x		

članovima, jasno formulisanim odlukama i zaključcima. Parlament daje mišljenje i radi na promovisanju učeničkih prava. Parlament predlaže mjere za poboljšanje uslova rada škole, organizuje akcije solidarnosti, učestvuje u rješavanju problema učenika, učestvuje u održavanju i uređivanju školske sredine, učestvuje u organizovanju i pripremi školskih svečanosti. Aktivnosti Parlamenta su prepoznatljive u školi.

Tim za procjenu:
Majlinda Duraku, Fatbardha Katana

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
26	Profesionalna orijentacija		x		

Obrazloženje:

Škola je donjela Plan profesionalne orijentacije sa jasno definisanim aktivnostima i nosiocima aktivnosti (Tim). Plan se djelimično sprovodi i to najčešće kroz saradnju sa lokalnom upravom, zavodom za zapošljavanje, ministarstvom prosvjete, a nedovoljno sa poslodavcima, roditeljima i učenicima. Informacije se učenicima i roditeljima uglavnom pružaju preko Uprave škole i razrednog starješine. Nema organizovanih prezentacija niti časova karijerne nastave. Koriste se informatori ministarstva prosvjete na nivou CG. Politika upisa učenika nije dovoljno usklađena sa realnim potrebama tržišta rada.

Preporuke:

- Ostvariti bolji kontakt sa svim relevantnim faktorima a naročito sa učenicima i roditeljima
- Povremeno organizovati zajedničke prezentacije uz prisustvo stručnih lica
- Planirati časove za karijernu nastavu, naročito za završne razrede
- Stimulisati upis učenika prema realnim potrebama tržišta rada na lokalnom nivou

Procjena kvaliteta
Fuad Hodžić

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		VU	U	Z	NZ
27	Savjetodavna podrška učenicima		x		

Obrazloženje:

Savjetodavna podrška učenicima odvija se kontinuirano kroz saradnju na relaciji odjeljenjske starješine, predmetni nastavnici, pedagog, roditelji, uprava škole. Kroz kvalitetno

osmišljene i razrađene programe čije aktivnosti ukazuju na vođenje brige o svim učenicima na nivou emocionalnih, intelektualnih, zdravstvenih, socijalnih i drugih potreba učenika. Škola je usvojila sva normativna akta koja tretiraju odnos svih subjekata prema učenicima i oni su sastavni dio GPRŠ. To su:

- ✚ Pravilnik o bezbjednosti u školi, VU
- ✚ Pravilnik o kućnom redu škole, VU
- ✚ Program za zaštitu učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, U
- ✚ Plan praćenja postignuća učenika, U
- ✚ Plan na prevenciji od narkomanije, U
- ✚ Program profesionalne orijentacije, Z
- ✚ Program zdravstvene zaštite i prevencije, U
- ✚ Plan dopunske nastave, Z
- ✚ Plan dodatne nastave, Z
- ✚ Plan vannastavnih aktivnosti i obaveznih izbornih sadržaja, U
- ✚ Plan rada stručnih aktiva, U
- ✚ Plan rada nastavničkog vijeća, U
- ✚ Plan rada odjeljenjskih starješina, U
- ✚ Plan i praćenje rada Učeničkog parlamenta. U

U školi je veoma uočljivo pedagoško stimilisavanje učenika na radne aktivnosti i podsticanje na kreativnost od strane nastavnika kroz dodatnu nastavu, gdje su Odjeljenjska vijeća i stručni aktivisti utvrdili program rada o čemu se vodi evidencija. Sa druge strane, sistematski se odvija praćenje postignuća i uspjeha učenika od strane Odjeljenjskih vijeća i stručnih aktiva, planiraju i pripremaju posebne aktivnosti sa ciljem savladavanja eventualnih poteškoća u nastavnom procesu. Dopunska nastava se planira i realizuje kroz Plan vannastavnih aktivnosti i obaveznih izbornih sadržaja, a u okviru različitih sekcija i priprema za maturalni ispit, o čemu postoji evidencija u pisanoj i elektronskoj formi. Pedagog prikuplja podatke i analizira interesovanja nadarenih učenika koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva..

Škola ima Pravilnik o nagrađivanju, pohvalama i vaspitnim mjerama za učenike i obezbjeđuje sredstva za nagrade, redovno pohvaljuje pozitivne postupke i uspjeh učenika.

Savjetodavna podrška učenicima se realizuje kroz vođenje računa o mentalnom i fizičkom zdravlju učenika.

Programom zdravstvene zaštite i prevencije, Planom na prevenciji narkomanije, Programom prevencije protiv nasilja i bolesti zavisnosti, što obuhvata ljekarske kontrole i sistematske preglede, ukazuje se na značaj obavljanja redovnih sistematskih pregleda i o tome vodi evidencija u saradnji sa zdravstvenim institucijama.

Učenici su upoznati sa svojim pravima i obavezama (Opšti zakon o obrazovanju, čl.97 i čl.98.) i sa Pravilnikom o kućnom redu škole, koji se nalaze u svakoj Odjeljenjskoj knjizi, čime su učenicima i roditeljima dostupani na uvid u svakom momentu. Propisana pravila ponašanja se poštuju, a pojedinačni problemi sa izostajanjem i disciplinom se rješavaju na autoritativan način. Škola vodi računa o zaštiti učenika od svih vrsta nasilja u školi i kod poslodavca, kroz Program za zaštitu učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i Program prevencije protiv nasilja i bolesti zavisnosti.

Učešće učenika u radu stručnih organa škole je zastupljeno preko organa Đački parlament. Učenicima se preko svog predstavnika daje mogućnost da iskažu svoja mišljenja, prijedloge i slično u vezi sa vaspitno-obrazovnim radom u školi. Plan rada Đačkog parlamenta je u funkciji i realizuje se po utvrđenom redosljedu.

Škola ima kvalitetnu saradnju sa lokalnom zajednicom i drugim organizacijama.

Učenici su informisani o svim vidovima života i rada u školi preko web-sajta škole, putem pisanih obavještenja učenicima i školskog lista. Škola redovno ažurira školski sajt, dok školski list izlazi shodno mogućnostima škole.

Nastavnici prepoznaju i podržavaju učenike koji žele više, tako da su Odjeljenjska vijeća i stručni aktivisti utvrdili program rada sa učenicima, kroz koji se podstiče takmičarski duh organizacijom školskih takmičenja, a škola uključuje učenike u razne projekte. U školi se podstiče pozitivna socijalna klima: tolerancija, uzajamno uvažavanje, poštovanje, podrška, saradnja, briga.

Godišnjim planom i programom rada planira se saradnja sa roditeljima. Škola vodi evidenciju u odjeljenjskim knjigama o prisustvu roditelja roditeljskim sastancima i informativnim

razgovorima sa odjeljenjskim starješinama i pedagogom. Roditeljima se pruža i mogućnost komunikacije sa direktorom. Evidentna je česta komunikacija sa Školom, na sopstvenu inicijativu ili po pozivu. Na roditeljskim sastancima daju se informacije o uspjehu i ponašanju djece, razgovori o aktuelnim problemima. Škola ulaže i dodatne napore preko Savjeta roditelja na intenzivnije i kreativnije učesće roditelja u radu Škole.

Preporuke

- Učenicima Treba obezbjediti veću podršku u realizaciji njihovih projekata
- Nastavnici trebaju pridati više pažnje karijernoj orijentaciji
- Treba organizovati veći broj časova dodatne nastave
- Treba organizovati veći broj časova dopunske nastave
- Pravilnikom o kućnom redu škole, treba da se nalaze u svakoj Odjeljenjskoj knjizi, čime su učenicima i roditeljima dostupani na uvid u svakom momentu.

Tim za procjenu:
Fatmire Molla, Blerta Kasneci

BR.	INDIKATOR	PROCJENA KVALITETA			
		O	D	Z	N
28	Školski list		X		

Objasnenje:

Školske 2011/12. godine objavljen je 46. broj školskog lista "Počeci" u 200 primjeraka. Raniji tiraž lista je bio veći; Nedostatak materijalnih sredstava uslovio je ove godine manji tiraž. List se objavljuje za Dan škole, na oba nastavna jezika. Tehnička strana lista: 40 stranica, format A4, naslovna i srednja strana su u boji, dizajn estetski solidan.

Sadržaj školskog lista je informativno-edukativnog i zabavnog karaktera. U okviru informativno-edukativnog odjeljka, mogu se naći: novosti iz života škole, najbolji učenici i najaktivniji čitaoci, izvještaji sa ekskurzija, takmičenja, seminara. Postoji odjeljak koji je posvećen nastavnicima ili nekom predstavniku uprave škole (najčešće u vidu intervjua). U listu se mogu naći i zanimljivosti iz školstva. Takođe postoji i poseban odjeljak predviđen za samostalne učeničke radove.

U odjeljku zabavnog karaktera obrađuju se najrazličitije teme: lapsusi učenika i nastavnika, učeničke opaske, teme vezane za grad, muziku, film i sl.

Sadržaj školskog lista je prilagođen učenicima, nastavnicima i roditeljima.

U prikupljanju, odabiru i pripremi tekstova za štampu aktivno učestvuju učenici-članovi literarne i informatičke sekcije i nastavnici jezika na kojima se izvodi nastava u našoj školi. U ovome značajan doprinos ima i pedagog i uprava škole.

Preporuke:

- Povećati tiraž lista – pronaći sponzore
- Poboljšati dinamiku objavljivanja (bar dva puta godišnje)
- Motivisati i podstaći učenike da svojim prijedlozima povećaju broj tema vezanih za školu
- Povećati nivo angažmana učenika i nastavnika u pripremi školskog lista
- Poboljšati saradnju sa drugim sekcijama u školi

Tim za procjenu:
Ljiljana Rabrenović, Islam Hoti

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
29	Web stranica škole		x		

Objasnenje:

Jedan od važnijih elemenata prezentacije jedne škole ali ne samo škole je bez sumnje njena web stranica. Vezano time i srednja škola "Bratstvo - Jedinstvo" u sklopu projekta "Moja Škola" u republičkom nivou dobila svoj hosting i poddomen. Takođe u sklopu istog, škola je dobila pre

pripremljenu formu stranice, koja je ista za sve škole u Crnoj Gori, sa malim mogućnostima promjene. Ne imajući drugu adresu, ekipa za procjenu web stranice škole uzela kao osnovu gore navedenu web stranicu, to jest web stranicu pod dolje navedenom adresom:

<http://www.mojaskola.me/mjesovita-ul>

Web stranica je odrađena u toj formi tako da kao meni u gornjem djelu stranice nalaze se: Škola, Učenici, Nastava i Kontakti.

Meni kao Škola, Nastava i Kontakti su korektno prikazani i popunjeni. I pored toga u tim meni-ima postoji mogućnost dopune sa dosta dodatnim informacijama. Meni koji nije popunjen je meni Učenici, u kojem meni-ju bilo bi moguće postaviti generacije, odeljenja, imena učenika itd. Ovaj element u svakom slučaju nije odgovornost samog održavaoca stranice nego tu je potrebna saradnje svih struktura škole da bi se taj meni korektno popunio.

Uglavnom, uspješnije web stranice su one koje se redovno ažuriraju. Sa tog aspekta i web stranica škole ima otvoren link Novosti ali ažuriranje pomenutog treba da bude u većem nivou. Prema tome što se može uočiti, u tom linku ima veoma malo novosti o aktivnostima organizovanih unutar škole.

Element pregleda web stranice može se reći da zadovoljava sve zahtjeve imajući u vidu da svi meni i linkovi su pregledni u prvoj stranici.

U web stranici postoji i meni Foto galeria, u kojoj broj fotografija je dosta mali.

Mogućnost komunikacije u oba pravca u web stranici ne postoji. Ovaj nedostatak može se teretiti onima koji su obradili formu stranice, jer na to, prema našim informacijama, ne može da utiče održavaoc stranice. Time se podrazumeva tretiranje različitih tema od strane svih posjetilaca u formi komentara, pitanja, odgovori itd.

U web stranici škole se može videti i dovoljna količina materiala, a posebno materiali za maturante sa ciljem pripremanja maturalnog ispita.

Jedno dobro iskustvo koje se može videti u web stranici škole su pripreme učenika sa pitanjima kontrolnih radova. U ovom slučaju konkretno se radi o predmetu Fizike.

Uzimajući u obzir ograničene mogućnosti održavaoca stranice, uključujući formu i dizajn kao glavni elementi gdje mogućnosti djelovanja održavaoca su veoma male, naša ekipa za procjenu web stranice odlučila je oceniti web stranicu "ocjenom" DOBAR.

Preporuke:

Da bi web stranica škole bila pristupačna, kao jedan od glavnih kriteriumima uspješne web stranice, ekipa za procjenu web stranice daje nekoliko preporuka:

- Srednja škola "Bratstvo – Jedinstvo" u Ulcinju treba imati sopstvenu adresu a ne samo poddomen, kao što je slučaj sada,
- Da se formira ekipa za održavanje stranice u čijem sastavu trebaju da budu osim ICT koordinatora i lica iz rukovodstva škole, nastavnici i učenici na oba jezika koja se koriste u našu školu: albanski i crnogorski,
- Web stranica treba da bude u tri jezika: u albanskom, crnogorskom i englskom jeziku,
- U sklopu web stranice treba da postoje sekcije za sve predmete ili aktive, gdje bi odgovorni za te sadržaje bili nastavnici tih predmeta. Tu se prvenstveno misli na postavljanje nastavnih materiala u raznim formatima iz predmeta gdje nedostaje literatura. Ovo bi bilo jedan od načina ublažavanje nedostatka knjiga, posebno iz izbornih predmeta,
- Da bi postavili učenika kao važnijeg elementa škole u budućoj web stranici svakako treba da meni Učenici bude popunjen sa spisakom aktuelnih učenika, spisak učenika prethodnih generacija ili bar generacije maturanata po godinama,
- U sklopu web stranice treba da postoji i forum kao interaktivni element u kojem bi učenici i nastavnici imali mogućnost da komuniciraju o raznim školskim temama,
- U sklopu web stranice treba da postoji i video galeria kao veoma važan i atraktivan element za posjetilace. Misli se i na video vijestima o školi, razgovori sa nastavnicima i istaknutim učenicima kao model stimulanja drugih,
- Profesionalan rad u oblikovanje forme stranice i dizajniranje iste.

Srednja škola "Bratstvo – Jedinstvo" ima potrebni potencijal za realizovanje ovog projekta, veoma korisnog za dobrobit svih. U ovoj našoj listi preporuka sigurno da ima i drugih koje nismo naveli, ali

ove mogu biti jedna dobra osnova za jedan uspješan početak projekta za koji se nadamo da će se primeniti u bliskoj budućnosti.

*Tim za procjenu:
Valdet Kurti, Ardian Kasneci*

BR.	INDIKATOR	PROCJENA KVALITETA			
		O	D	Z	N
30	Informisanost učenika o aktivnostima u školi			x	

Obrazloženje:

U našoj školi učenici se informišu putem knjige saopštenja, preko oglasne table i od skoro putem interne televizije. Putem knjige saopštenja informišu se o pohvaljenim i nagrađenim učenicima, izrečenim disciplinskim mjerama, neradnim danima za vrijeme državnih i vjerskih praznika, i sl.

Preko oglasnih tabli i internet televizije učenici se obavještavaju o: rezultatima prilikom upisa, zajedničkim akcijama, sportskim takmičenjima u školi i sl. O radu i postignućima likovne sekcije učenici se informišu putem stalne postavke njihovih najboljih radova (na zidovima holova u prizemlju i na spratu). Ovakav vid informacije promovise rad sekcije i aktivnost učenika i pruža estetski doživljaj. Radom foto sekcije, učenici su informisani o nekim momentima iz života naše škole. Školski list "Počeci" pruža informacije o radu literarne sekcije (odabrani učenički radovi), izvještava o raznim takmičenjima, sajmovima, ekskurziji i ostalim manifestacijama u školi, ili u kojima ona učestvuje. U njemu se mogu naći članci posvećeni aktivnim pitanjima i zanimljivostima iz oblasti školstva, što doprinosi boljoj informisanosti učenika.

Informator "Kuda nakon srednje škole?" u izdanju Akademskog informativnog centra dijeli se maturantima i pomaže im prilikom profesionalne orijentacije, pruža im informacije o upisnoj politici Univerziteta Crne Gore.

Preporuke:

- Otvoriti sajt škole i dopuniti ga informacijama (postoji portal mojaskola.me na kome se nalaze neki podaci o našoj školi.
- Postaviti pano i na njemu istaći školski kalendar, hronogram škole (podaci o nastanku, priznanjima, posebnostima i zanimljivostima, sajtu i e-mailu, planu razvoja škole i sl.)
- Na panou istaći učenička prava i obaveze i Zakon o školstvu, istaći zanimljivosti iz rada učeničkog parlamenta (tribine debate)
- Koristiti internu televiziju za pružanje informacije učenicima
- Na osnovu sprovedene anonimne ankete poboljšati informisanost učenika i proširenje tema: o stipendijama, razmjeni učenika, kursevima, sezonskim poslovima, itd.
- Postaviti kutiju pored panoa gdje bi učenici ostavljali svoje prijedloge o informacijama koje žele da dobiju (ili pronaći neki drugi način da iznesu svoje ideje).

Tim za procjenu:
Ljiljana Rabrenović, Isljam Hoti

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
31	Saradnja sa nevladinim organizacijama			x	

Obrazloženje:

Saradnja nastavnika i učenika s NVO sektorom je zadovoljavajuća. Promovise se značaj civilnog sektora i informise se o njegovom radu tokom redovne nastave. Saradnja sa NVO sektorom je registrovana u svesci Aktiva filozofske grupe predmeta i u zapisničkoj svesci đackog parlamenta.

Naša škola ostvaruje saradnju sa više nevladinih organizacija iz različitih oblasti – Novi Horizont, Centar za monitoring i medije CEMI, JUVENTAS iz Podgorice itd.

Stalnu saradnju škola održava sa NVO, Novi Horizont. Naši učenici učestvuju na raznim seminarima, radionicama i predavanjima.

Nevladina organizacija Juventas iz Bara održala je seminar u period od 07.02.-11.02.2011 godine. Naši učenici, prestavnici đackog parlamenta: Endrit Avdiu, Enisa Muratović, Danijela Četković, Arijeta Zatović, Tiš Čotaj su učestvovali na seminaru .

Nevladina organizacija Juventas je u periodu od maja prošle godine do aprila tekuće godine, sa Debatnim klubom naše ustanove, realizovala četiri debate na temu: Evropske vrijednosti za mlade. Projektom je rukovodila prof. Remzije Rejzi. Učenici debateri, Aneta Popović, Aleksandar Bačlija, Bašša Čović, Juković Maida, Nedić Miloš održali su javne debate pred upravom škole ,profesorima I učenicima. Ovaj projekat je kratkoročnog karaktera I iniciran je od strane Juventasa I CEMI - a. Njegova finalizacija se očekuje 09.05.2012godine.

Članovi debatnog kluba, Aneta Popović, Aleksandar Bačlija i Bašša Čović su učestvovali na turniru debatnih klubova na nivou Crne Gore, u periodu od 23-26 marta u Budvi.

Preporuke:

- Uspostaviti stalnu saradnju sa više nevladinih organizacija I fondacija.
- Utvrditi ciljeve saradnje i izraditi kratkoročne I dugoročne planove saradnje.
- Brojnije učešće nastavnika i učenika na takmičenjima, manifestacijama, radionicama, seminarima I drugim projektima NVO – cija, sektora.
- Podsticati saradnju sa privrednim subjektima, kulturnim institucijama, lokalnom samoupravom, državnim organima I obrazovnim ustanovama.
- Zajedničke aktivnosti koje se odnose na izradu međunarodnih projekata I promociju grada I lokalne zajednice.
- Povećati stepen informisanosti kod učenika o civilnom sektoru.
- Zadovoljava:
- Saradnja sa NVO – cijama, sektorom je povremena i Škola periodično učestvuje na raznim manifestacijama koje organizuje sa NVO – cijama, sektorom. Učenici i nastavnici samoinicijativno I po pozivu učestvuju u programskim akcijama NVO – ja, sektora. Izražena je direktna I pisana komunikacija osoblja Škole I NVO – ja, sektora u cilju prevazilaženja tehničkih I administrativnih pitanja I problema.

Tim za procjenu:
Remzije Rejzi, Vuksan Vuksanović

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
32	Program I aktivnosti za sprečavanje nasilja u školi		x		

Obrazloženje:

Škola ima urađen program za zaštitu učenika od nasilja. Škola ima formiran tim za zaštitu djece od nasilja. Planiraju se preventivne aktivnosti uz aktivno učešće učenika I roditelja. Jasno su definisane procedure u situacijama nasilja. Razvijena je saradnja sa ustanovama I institucijama koje se bave djecom I porodicom. Učenici I roditelji informišu se o sadržajima važnim za bezbednost. Redovno se informiše Nastavničko vijeće I Školski odbor o realizaciji Programa zaštite. Nedovoljno se promovišu primjeri dobre prakse u realizaciji preventivnih aktivnosti I suzbijanju nasilja. Postojanje knjige dežurstva za prijavljivanje I evidenciju nasilnog ponašanja.

Tim za procjenu:
Mijanović Zdravko, Vukčević Drago

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
33	Školska takmičenja			X	

godine naši učenici bili su veoma uspješni tako da je naša učenica 2010. god. osvojila čak drugo mjesto na državnom nivou.

Njemački jezik:

Profesor njemačkog jezika koji radi u našoj školi a dolazi upravo iz Njemačke posljednje četiri godine organizuje školsko takmičenje kako bi se izabrao najbolji učenik koji zatim odlazi na državno takmičenje. 2010. god. učenik naše škole osvojio je tada prvo mjesto na nacionalnom takmičenju.

Istorija:

Posljednje dvije godine nije se organizovalo nikakvo takmičenje na nivou škole, ali su prethodnih godina ovakva takmičenja organizovana kako bi se pobjednik uputio dalje na nacionalno takmičenje iz istorije. Takmičenje je bilo organizovano samo za učenike trećih razreda.

Svi predmetni nastavnici pojedinačno su ispitivani u vezi školskih takmičenja, tako da nije navedeno više nijedno, jer su njihovi odgovori bili odrični na pitanje da li organizuju takmičenja iz predmeta koje predaju.

Preporuke:

- Trebalo bi organizovati školska takmičenja iz predmeta kao što su matematika, crnogorski jezik, albanski jezik, istorija, geografija, hemija, biologija, fizika, informatika, a vjerovatno i iz nekih drugih, jer je to dobar pokazatelj uspješnosti rada samog predavača
- Ovakav vid provjere znanja bio bi koristan i za učenike učesnike, jer bi ujedno provjerili svoj nivo znanja u odnosu na druge učenike kojima ne predaje isti nastavnik
- Po obavljenom takmičenju i izvršenom vrednovanju, stekao bi se bolji uvid u uskladenost vrednovanja znanja učenika, tj. međusobnim ocjenjivanjem nastavnici bi mogli korigovati eventualna velika odstupanja u ocjenjivanju u odnosu na svoje kolege
- Takmičari bi trebali biti nagrađivani za svoje postignute rezultate i na taj način učenici bi bili više motivisani da stvarno stiču znanja, a ne samo dobre ocjene.

Tim za procjenu:
Fuad Hodžić, Izabela Rudović

Br.	Indikator	Pohvale i nagrade			
		O	D	Z	NZ
34	Pohvala i nagrade		X		

Obrazloženje

U našoj školi zakonom je predviđeno dodjela pohvala i nagrade. Ujedno to naša škola i primjenjuje. Pohvalje se izreku usmeno i u pismenoj formi osobama ili grupama u posebnim situacijama, i to se radi javno pred publikom ili preko saopštenja. Obično ovo radi upravljački organi škole ili razredni starješina.

U školi postala je već tradicija da prilikom proslave dana škole nagrađuju se najbolji učenici po razredima i najbolji učenik škole. Isto tako nagradu dobija i najbolji čitalac biblioteke. Nagradu dodjeljuje direktor škole ili pomoćnik direktora i to javno na svečanosti proslave dana škole. Pohvaljuju se i najbolje sportske ekipe koje učestvuju u turniru koji se organizuje prilikom dana škole od starne aktiva fizičkog vaspitanja. Nagrade su obično knjige, štampać, skener telefon mobilni itd. Sve je ovo evidentirano u školskoj dokumentaciji.

Preporuke:

- Nagraditi ili pohvaljiti učenike i radnike koji u toku jedne nastavne godine nijesu odsustvovali sa nastave ili sa posla. Mislimo da će to djelovati stimulatивно kako na učenike tako i na radnike.
- Zabraniti jednom za sva vremena skupe polone koje učenici kupuju na kraju četvrte godine razrednim starješinama.

Tim za procjenu:
Skender Muca, Ali Doda

BR.	INDIKATOR	O	D	Z	NZ
35	Izrečene vaspine mjere			x	

Obrazloženje:

S obzirom na okruženje u kojoj se nalazi škola (mnogobrojni kafići i poker klubovi u blizini škole) i činjenici da su više od polovine učenika putnici te uslova u kojoj radi škola (više zanimanja, rad u dvije smjene neadekvatni prostirni uslovi i sl.) vladanje i ponašanje učenika u školi je bolna tačka ove škole.

Ovoj problematici se poklanja velika pažnja od strane organa škole.(razredni starješina, odjeljsko vijeće, stručni aktivisti, nastavničko vijeće, pedagoško vijeće, školski odbor.i sl.) Do kraja III klasifikacionog perioda izrečene su sljedeće vaspitne mjere; od ukupnog broja učenika (1039 učenika koliko je upisano na početku školske godine)u ovoj školi., za 207 učenika ili 19.99 % opomena, za 210 učenika ili 20.21% ukor i 24 učenika ili 2.30% su isključena.

Preporuke:

- Nastojati kod nadležnih organa na nivou Opštine i Države da se lokalni kafići i poker klubovi koji se nalaze u blizini škole promjene svoju djelatnost svojom djelatnošću, uz preporuke škole.
- Da se ponovo primjenjuju vaspitne mjere opomena razrednog starješine i predisključenje,
- Od strane škole i drugih relevantnih institucija sa učenicima češće održati predavanja na temu edukacija i ponašanje učenika u školi.
- Isticati dobre primjere učenika i njihova dostignuća.
- Informisati učenike o svim događajima vezano za rad škole i sl.
- Kroz Učenički parlament uticati da se poboljša uspjeh i disciplina učenika.

Tim za procjene
Muzafer Gjoni, Blera Kasneci

BR.	INDIKATOR	O	D	Z	NZ
39	Obuka kod poslodavca	x			

Obrazloženje:

U tržišnoj ekonomiji teško je organizovati kvalitetno stručno obrazovanje bez zajedničkog učestvovanja i odgovornosti poslodavca i njihovih udruženja.

Obuka kod poslodavca izvodi se u objektima izvan škole. Učenici iz 5 odeljenja (odgovarajućih zanimanja) naše škole izvode obuku kod poslodavaca. Škola sa 30 poslodavaca sklopila je 30 ugovora u pisanoj formi. Ovi ugovori regulišu prava i obaveze učenika i poslodavca u toku izvođenja obuke.

Učenici vode dnevnik obuke, koji dostavljaju na uvid kordinatorima obuke. Dnevnici su ovjereni od strane poslodavca. Nastavnici daju učenicima smjernice ka oblastima odnosno radnim zadacima koje učenici treba da obavljaju u toku obuke, a koje su direktno povezani sa obrazovnim programima odnosno planovima obuke.

Obuka kod poslodavca izvodi se sa tehnologijom zanimanja, kroz koju se učenici maksimalno obučavaju i pruži potpunu informaciju o tehničkim i drugim dostignućima, objasni sredstva za rad (mašine, uređaji, oprema, alati za rad, mjerenje i kontrolu), zatim objasni postupke u radu kao i određena pravila i zakonitosti koji se primenjuju u procesu obuke.

Škola u većini slučajeva dobija povratne informacije o strukturi radnih mjesta na kojima učenici rade, kao i o zadovoljstvu poslodavca aktivnostima učenika. Mjesta za izvođenje obuke proverena su od strane škole i utvrđeno je da na datim radnim mjestima ne postoji opasnost od povreda, kao ni drugih oblika opasnosti, koji bi mogli ugroziti zdravlje učenika.

Škola ne posjeduje informacijski sistem za prikupljanje podataka o broju učenika koji obavljaju obuku, stepenu uspješnosti obavljanja obuke, strukturi radnih mjesta na kojima učenici rade, kao i o zadovoljstvu poslodavca radom učenika.

Preporuke:

- Ostvariti kontakte sa novim poslodavcima.
- Zatražiti sadržajnije povratne informacije od poslodavaca o postignućima učenika.
- Unaprijediti sistem praćenja procesa obavljanja obuke.

Tim za procjenu,
Nezir Gjecbitriq

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
40	Samoevaluacija rad nastavnika				

R.br.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Godišnji planovi		x		
2.	Operativni planovi		x		
3.	Dnevne pripreme za čas			x	
4.	Planovi za dodatnu nastavu			x	
5.	Planovi za dopunsku nastavu			x	
6.	LPPR		x		
7.	Portfolio		x		
8.	Profesionalni razvoj zaposlenih		x		
Opsta procjena kvaliteta nastave		Dobro			

Obrazloženje :

Procjenjivanjem materijala za školsku 2010,2011 I 2012. Uočeno je sledeće stanje:

- Godišnji I operativni planovi su kvantitativno u potpunosti urađeni po predviđenom programu
- Dnevne pripreme su djelimično urađene – 50%
- Planove za dopunsku I dodatnu nastavu ima 31% nastavnika
- LPPR ima 90%
- Portfolio uradili 100%
- Profesionalni razvoj zaposlenih je u blagom usponu Školske 2010/2011. 59 nastavnika je pohađalo seminare

Preporuke:

- U godišnjim planovima precizno naznačiti obaveznu preporučenu literaturu; zapažanja, komentari I preporuke od strane odgovornih na istom obrascu I iste vratiti nastavnicima na uvid
- U mjesečnim planovima pojedinačno, za svaki čas navesti oblike rada, nastavne metode, nastavna sredstva I korelaciju
- Dnevne pripreme raditi za sve časove (ne samo za obradu); kod rada u grupama naznačiti imena učenika;
- Obrada nove metodске jedinice da se usaglasi sa planom, dnevnikom I sveskama učenika (numerisano datumom)
- Planove dodatne I dopunske nastave trebalo bi svi da urade sa imenima učenika

Poslije svakog tromesječja nastavnici bi trebalo praviti akcioni plan zasnovan na rezultatima samoevaluacije (na sastancima aktiva)

- LPPR I Portfolio su blagovremeno urađeni. Proširiti ih sa novim elementima tražeći teme oblasti koji su poželjne za pojedine oblasti
- Plan profesionalnog razvoja povezati sa ostalim planovima u školi
- Preciznije utvrditi plan stručnog usavršavanja nastavnika

Izvor podataka:

- Zvanična školska dokumentacija
- Pedagoška služba
- Lični uvid
- Izjave nastavnika

Tim za procjenu
Stešević Radmila
Fatmire Molla

Utvrđivanje kvaliteta nastave

UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE IZ OPŠTE-OBRAZOVNIH PREDMETA

Naziv predmeta

NAZIV PREDMETA						
Albanski jezik I književnost						
Broj nastavnika iz ovog predmeta: 5						
Broj nastavnika kod kojih je hospitovano na časovima : 4						
Hospitovano je kod sljedećih odjeljenja: I-4, I-6, II-4, II-7, II-10, III-6, IV-5.						
Evalvacija kvaliteta rada		Bodovi	Evalvacija			
- Opšti indikatori			VU	U	Z	NZ
1	Organizacija nastave (nastava na času)	8		X		
2	Planiranje nastave	7		X		
3	Pismene pripreme za čas	8		X		
4	Korišćenje nastavnih sredstava	7		X		
5	Ocjenjivanje	8		X		
6	Rad stručnog aktiva	8		X		
7	Dopunska nastava	7		X		
8	Dodatna nastava	7		X		
9	Slobodne aktivnosti, recitatorska sekcija, Počeci	7		X		
Procjena kvaliteta rada/nastave		7.44	USPJEŠAN			

Obrazloženje:

Nastava iz ovog predmeta se realizuje sa kvalifikovanim kadrom. Kod svih hospitovanih nastavnika zapažena je ozbiljnost u radu. Nastavnici su na početku časa jasno istakli cilj časa zatim su obnovili prethodnu nastavnu jedinicu i nadovezali se sa novom nastavnom jedinicom. Učenici su uglavnom podijeljeni u grupe. Nastavnici su dali svoj maksimum da se svi učenici u grupama angažuju. Reagovali su u trenucima kada su stvari ostale nejasne učenicima i dali objašnjenja u vezi toga. Učenici su se angažovali i primjećuje se da su učenici shvatili novi način predavanja, ali ubuduće se mora raditi da se komunikacija nastavnik-učenik zamjeni komunikacijom učenik-učenik unutar grupe pošto je ovo zahtjev reformisane nastave.

Uglavnom nastavnici insistiraju na povratnu informaciju. Hospitovano je u dvije škole, u gimnaziji i u stručnoj školi. Za razliku od učenika gimnazije koji uspijevaju da odgovore zahtjevima nastavnika, reformisanoj školi, učenici stručnih škola zaostaju u mnogim oblastima. Oni shvataju rad u grupama više kao neku slobodu i nedostaje im komunikacija nastavnik-učenik, učenik-učenik i izgledaju nemotivisani.

- ✚ Svi nastavnici imaju Godišnji plan rada koji su rađeni prema zahtjevima reformisane nastave. U Godišnjim plnovima jasno su istaknuti ciljevi, sadržaj, nastavna jedinica. Fond časova od 20% je uglavnom planiran.
- ✚ Nastavnici su imali pismene pripreme za čas. One su raznolike u različitim obrascima, ali odgovaraju zahtjevima, cilju. Rubrika korelacija je vidno poboljšana. Ostaje da se vie radi na rubrici napomene, osvrt na realizaciju.
- ✚ Nastavnici, u svim odjeljenjima, koriste adekvatne udžbenike, sa izuzetkom četvrtog razreda koji i dan danas nema adekvatan udžbenik. I ove godine nastavnici su prinuđeni da se za svaki nastavni čas pripreme iz različitih izvora (lične biblioteke, stručne literature, školske biblioteke, interneta, itd.). Od dva kabineta koji su određeni za ovaj predmet, samo jedan

ima kompjuter, često nema konekcije na internet što otežava istraživački rad, posebno u odjeljenjima gdje nedostaju udžbeniku.

- ✚ Ocjenjivanje je u skladu sa zakonskim zahtjevima, redovno i blagovremeno. Nastavnici koriste različite metode kao što su: usmena, pismena, testovi, lektira, domaći zadaci, aktivnosti rada u grupama. Nisu zapažene velike razlike između ocjene iz usmenog i ocjene iz pismenog.
- ✚ Hospitovano je na časovima u dva kabineta, jedan od njih osim kompjutera ima i didaktičko-estetski material, na zidovima postoje projekat radovi učenika. U drugom kabinetu nema kompjutera, ali ni didaktičko-estetskog materijala koji učenike motiviše za rad.
- ✚ Stručni aktiv je ispunio zahtjeve stručnog aktiva, ima Godišnji plan, realizovala je sve sastanke predviđene Godišnjim planom, detaljno je pokazao uspjeh za sve klasifikacione periode.
- ✚ Što se tiče dopunske nastave, ove dgodine su rađeni godišnji planovi rada (za gimnaziju). Planovi se realizuju, ali što se tiče evidencije, mora se više raditi u ovom pravcu.
- ✚ Rad sa talentima je podijeljen u dva smjera, na pripremanju školskog lista "Počeci" i recitatorskoj grupi, pripreme za takmičenja koja se tradicionalno održavaju pod pokroviteljstvom Nvo kao što je "Student".

Preporuke

- Primjena kompjutera i multimedijalne tehnologije u nastavi
- 2.Opremanje kabineta didaktičko-estetskim materijalom.
- 3.Postavljanje čistog panoa gdje bi učenici postavljali najnovije bilješke iz oblasti izdavaštva, novinarske vijesti koje se tiču različitih studija iz iz oblasti jezika i književnosti.
- Kutija u kojoj bi učenici anonimno pismeno izrazili nezadovoljstva u vezi načina predavanja, nejasnoća, itd.
- Evidencija časova dopunske nastave, broj učenika koji prate nastavu, evidencija časova dodatne nastave, broj učenika koji prate nastavu.
- Kod realizacije 20%, (lokalni stvaraoici) da se pozove neki od lokalnih stvaralaca da aktivno učestvuju na času.

NAZIV PREDMETA					
Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost					
Crnogorski kao nematernji jezik					
Opservacija časova:					
- kod 5 nastavnika					
- u odjeljenjima: III1, I1, III3, II3, I5,					
R.br.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Organizacija nastave/učenja na času		x		
2.	Planiranje nastave		x		
3.	Pisane pripreme za čas		x		
4.	Upotreba nastavnih sredstava			x	
5.	Ocjenjivanje	x			
6.	Uslovi za rad na koje može da utiče nastavnik		x		
7.	Rad stručnog aktiva	x			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave / učenja		DOBAR			

Obrazloženje

Tim za procjenu je vršio opservaciju časova kod 5 profesora crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u periodu od 25.03. do 25.04.2012. Od 5 posjećenih časova tri su bila

u gimnazijskim odjeljenjima a dva u odjeljenjima stručnih škola. Nastavne jedinice i ciljevi na posjećenim časovima su bili sljedeći: Čitanje i razumijevanje poetskog teksta, tumačenje nepoznatih riječi („Slomljeno okno“ – A:L:Ivanović), Komentarisanje simbola u književnom djelu („Seobe“ – M. Crnjanski), Uočavanje elemenata satire i ironije („Vodja“ – R: Domanović), Iznošenje učeničkog doživljaja pjesme („Svakidašnja jadikovka“ – T: Ujević)Prepoznavanje glasovnih promjena na tekstu (Glasovne alternacije).

Ciljevi su ostvareni na svim časovima. Date su adekvatne didaktičke pripreme koje sadrže sve strukturalne elemente časa. Obrazovni i vaspitni zadaci ostvareni su u potpunosti. Na časovima su uglavnom korišćene adekvatne nastavne metode. Većina nastavnica koristi najvažnija nastavna sredstva, a na nekim časovima i sredstva većeg nivoa efikasnosti. Nastava se izlaže na adekvatan način, dinamično i interaktivno. Nastavnici su se trudili da podstaknu učenike na donošenje zaključaka u čemu su uglavnom i uspijevali. Na časovima vlada demokratski odnos međusobnog uvažavanja između nastavnika i učenika. Što se tiče ocjenjivanja svi učenici su redovno i blagovremeno ocijenjeni. Na svim časovima u završnim fazama vršeno je izvođenje zaključaka i rezimea.

Što se tiče uslova za rad na koje može uticati nastavnik oni su dobri, u oba kabineta postoje panoi, poster, fotografije i drugi radovi koji su proizvod učeničkog i nastavnčkog truda i angažovanja.

Rad stručnog aktiva. Aktiv ima svoj godišnji plan kojeg se i pridržava, a što uključuje usvajanje godišnjih planova, razmatranje rasporeda pismenih zadataka, hospitovanje, raspravljanje o kriterijumima ocjenjivanja i analizira uspjeh učenika, odlaske na seminare itd. Aktiv je u periodu od 29.08. 2011. do 16.04.2012. održao 8 sjednica pridržavajući se plana rada.

Preporuke:

- U odjeljenjima gdje se nastava izvodi za predmet Crnogorski jezik kao nematernji potrbno je više angažovati učenike na čitanju nepoznatog teksta. Veliki problem i nedostatak je neposjedovanje odgovarajućih udžbenika.
- Nastavnik mora imati u rezervi drugu opciju za aktivnost učenika ukoliko se desi da planiranu aktivnost učenici odrade brže nego što je profesor planirao.
- Kada su domaći zadaci u pitanju potrebno je učenicima potpune instrukcije za rad što podrazumijeva i korišćenje potrebne preporučene literature.
- Kod obrasca pripreme za čas nije potrebno isticati aktivnost profesora, već samo aktivnost učenika tokom cijelog časa.
- U cilju postizanja što boljih rezultata postojeća dva kabineta (samo u jednom postoji kompjuter) je potrebno opremiti projektorom i platnom kako bi učenici bili više zainteresovani da prezentiraju svoje projekte i tako ih motivisati za čitanje književnih djela.

Tim za procjenu kvaliteta nastave:
Ljiljana Sredojević, Ljubica Vukčević

NAZIV PREDMETA					
Istorija					
- Posjećni su časovi istorije, kod tri profesora: Hurija Hođza- III ₅ , II ₄ Fatbardha Katana- I ₅ , III ₄ Senad Kočan- I ₁ , II ₁					
R.br.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Organizacija nastave/učenja na času		x		
2.	Planiranje nastave		x		
3.	Pisane pripreme za čas			x	

4.	Upotreba nastavnih sredstava			x	
5.	Ocjenjivanje		x		
6.	Uslovi za rad na koje može da utiče nastavnik			x	
7.	Rad stručnog aktiva			x	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave / učenja			DOBRA		

Obrazloženje:

Atmosfera na časovima je bila dinamična i radna, uz veliko učešće učenika i koordinaciju nastavnika. Učenici su bili veoma aktivni, kritični i kooperativni. Pokazali su samostalnost u radu kao i timski rad. Neki učenici su pokazali veliku angazovanost u samostalnom istraživačkom radu.

Učenici se redovno ocjenjuju, što predstavlja dodatan motiv učenicima za rad. Ocjene su uredno evidentirane u dnevniku rada, kao i elektronskom dnevniku.

Nastavnici su dobro pripremljeni i pokazuju veliku sigurnost i opuštenost u radu. Primjenjuju se aktivni oblici nastave.

Nastava je kabinetskog tipa. Kabinet istorije je opremljen audio-vizuelnom opremom (TV prijemnik i DVD).

Kabinet je ugodan i još više obogaćen u estetskom i sastavnom smislu.

Profesori istorije osmišljavaju i rade, zajedno sa učenicima ditaktičke materijale (plakate, panoje, crteze, istorijske karte, ilustracije i drugo).

Od strane svojih profesora učenici su upućeni na internet, enciklopedije i drugu adekvatnu literaturu.

Profesori rade redovne pripreme za čas, sa detaljnom strukturom: cilj časa, aktivnost nastavnika i aktivnost učenika. Nastava se usmjeruje na učenika primjenom različitih savremenih oblika i interaktivnih oblika učenika.

Pojedini časovi istorije se izvode i van kabineta kao posjeta Starom Gradu, Muzeju, Arhivu, Biblioteci i drugim kulturno-istorijskim spomenicima.

Godišni planovi rada su dobro isplanirani sa potrebnim podacima i ciljevima.

Nastava se izvodi na albanskom i crnogorskom-srpskom, bošnjačkom i hrvatskom jeziku. Nastavnici koji predaju na albanskom jeziku su uvrstili 20% programa iz istorije albanskog naroda kao i lokalne istorije. Na crnogorskom-srpskom, bošnjačkom i hrvatskom jeziku profesor je uvrstio lokalnu istoriju.

Profesori prave osvrt na svaku temu i realizovane ciljeve. U nastavnim planovima se preciziraju srodni predmeti.

Profesori imaju planove za dodatnu i dopunsko nastavu. Časovi su uredno unijeti u dnevnik rada.

Aktiv društvenih nauka je napravio plan i program rada. Prema tom planu predviđeno je da se svakog mjeseca održi po jedna sjednica a po potrebi i više. Do sada su sjednice redovno održavane.

Preporuke:

- Kabinetu istorije je neophodan kompjuter kao i projektor i platno. Štampanje udžbenika ili priručnika za predmet Kulturna baština Crne Gore na oba jezika.

Tim za procjenu:
Hurije Hodža i Senad Kočan

NAZIV PREDMETA					
ENGLISKI JEZIK					
Opservacija časova: Kod 6 nastavnika U odjeljenjima: III4, I5, III8, II1, III2, I1, II7, II9, IV3, III6, IV1, II8					
R.br.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Organizacija nastave/učenja na času		X		
2.	Planiranje nastave		X		

3.	Pisane pripreme za čas		X		
4.	Upotreba nastavnih sredstava		X		
5.	Ocjenjivanje	X			
6.	Uslovi za rad na koje može da utiče nastavnik	X			
7.	Rad stručnog aktiva		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave / učenja			DOBRA		

Obrazloženje:

Tim za procjenu je vršio opservaciju časova kod 6 profesora engleskog jezika. Od 12 posjećenih časova 8 su bila u odjeljenjima gimnazije i 4 u odjeljenjima stručne škole. Ciljevi na posjećenim časovima su bili sljedeći: To practice using the ing forms and infinitives, To practice listening for specific information (Going overseas), To acquire the vocabulary related to professions and personality adjectives, To check and consolidate grammar and vocabulary studied in module 8, To introduce the students with F.S. Fitzgerald's "Great Gatsby", To introduce the similarities and differences between the British and American educational system, To revise modules 8 and 9, To read a text in order to understand it in details, To introduce the students with British literature-W.B. Yeats, To read and understand, to agree and disagree (Could you spare some change?), To practice using collocations and expressions with do and make (Odd jobs), To practice English through games (Quiz). Sve nastavnice imaju razrađene godišnje planove rada sa rubrikama za mjesec, redni broj časa, cilj časa, sadržaj i eventualne primjedbe. Korelacija nije predviđena u planovima već u pisanim pripremama za čas. Ciljevi su postignuti na svim časovima. Sve nastavnice su izvršile adekvatne didaktičke pripreme za čas. Skoro svaka priprema za čas sadrži sve strukturalne elemente časa, a poneka samo neke strukturalne elemente istog. Nastavnice su na početku časova istakle ciljeve časa i uvodile učenike u temu o kojoj će se na času razgovarati, čitati, slušati ili pisati. Uglavnom su korišćene sve četiri vještine. Isticanje ciljeva je ponekad bilo usmeno, uz zapisivanje na tabli, a u nekim slučajevima samo usmeno. Što se tiče obrazovnih zadataka oni su učenicima uglavnom bili predočeni uz zapisivanje na tabli a u nekim slučajevima i projekcijom. Vaspitni zadaci su uglavnom ostvareni u potpunosti. Na nekim časovima su korišćene adekvatne metode u skladu sa sadržajem a na nekim je trebalo koristiti i druge metode. U većini slučajeva tabla se koristi funkcionalno a udžbenik je ugrađen u nastavni proces. Većina nastavnica koristi najvažnija sredstva, i to funkcionalno a na nekim časovima se koriste i nastavna sredstva većeg nivoa efikasnosti. Na nekim časovima se materija izlaže na metodičan način, uz angažovanje učenika, dok na drugima dominira aktivnost nastavnika s tim što je izlaganje dinamično i interaktivno. Na svim časovima učenici su upoređivali događaje, pojave i činjenice ali na nekim časovima nisu bili dovoljno podstaknuti na proces zaključivanja. Na svim časovima engleskog jezika vlada demokratski odnos međusobnog uvažavanja između nastavnika i učenika. Što se tiče ocjenjivanja, svi učenici su redovno i blagovremeno ocijenjeni, i profesorice vode evidenciju i u dnevniku, u elektronskom dnevniku i u svojim sveskama. Što se tiče podsticanja i vrednovanja rada učenika ono se redovno vodi usmenim pitanjima i ispitivanjima na svim fazama časa pošto sagledavanje postignuća učenika i produktivnost časa putem petominutnog ispitivanja nije u skladu sa metodama rada stranog jezika. U završnom dijelu časa na nekim časovima je bilo ponavljanja, izvođenja zaključaka i rezimea dok je na drugima bilo reprodukcije samo bitnih dijelova sadržaja. Učenicima su dati domaći zadaci, uz objašnjenja i najavljen je sadržaj za sljedeći čas. Što se tiče uslova za rad na koje može uticati nastavnik, oni su izuzetno dobri zato što se u sva tri kabineta engleskog jezika nalaze panoi, poster, fotografije i drugi radovi koji su proizvod učeničkog i profesorovog truda i angažovanja. Takođe, svaka profesorica ima mnoštvo CD-ova sa projektima učenika.

Stručni aktiv ima svoj plan rada koji predviđa, pored ostalog, usvajanje godišnjih planova rada, razmatranje rasporeda za realizaciju pismenih zadataka, hospitacije, utvrđivanje kriterijuma ocjenjivanja, analizu uspjeha učenika, sa prijedlozima za poboljšanje istog, osvrt na realizaciju plana i programa, upoznavanje članova Aktiva sa sadržajem pohađanih seminara, priprema učenika za takmičenja, mogućnost nabavke časopisa ili druge literature na stranom jeziku, pripremanje maturanata za polaganje eksterne mature, eventualne primjedbe na nastavni plan i program i prijedloge za poboljšanje istog. Aktiv je od 29.08.2011 do 9.04.2012 održao 9 sastanaka, pridržavajući se plana ali i vanredno (po potrebi).

Preporuke:

- Jedan od kabineta, broj 13, nije odgovarajući za razne vidove rada zbog svog oblika (uzak je i dugačak) pa je jednom broju učenika tabla dosta daleka i nepregledna. U cilju postizanja što boljih rezultata ovaj kabinet bi trebalo zamijeniti drugim, većim, koji bi ujedno bio i opremljeniji (dvije table, kompjuter, projektor). Ni kabinet broj 9 nije dovoljno opremljen, ima CD player i TV. U trećem kabinetu koji je opremljen nedostaje samo pristup internetu.
- U cilju postizanja što boljih rezultata u nastavi stranih jezika i što bolje primjene aktivne nastave trebalo bi da broj učenika po odjeljenjima bude znatno manji (pojedina odjeljenja broje 33 i 36 učenika).
- Neke nastavnice bi trebalo da porade na otklanjanju nedostataka kao što su česta upotreba frontalne metode, funkcionalnije korišćenje table, češća upotreba sredstava većeg nivoa efikasnosti i manja dominantnost nastavnika na času.

Tim za procjenu kvaliteta nastave
Zhilijana Kocan, Izabela Rudovic

MATEMATIKA							
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 5							
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3							
Posjecena odeljenja: I ₅ , I ₄ , III ₅ , III ₆ , IV ₄							
Broj posjecenih casova: 5							
Tez. Koef.		Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
Broj indikatora		OPSTI INDIKATORI		VU	U	Z	NZ
30	1.	Organizacija nastave učenja na času	8		X		
11	2.	Planiranje nastave	8		X		
11	3.	Pisanje pripreme za čas	8		X		
11	4.	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	5.	Ocjenjivanje	7		X		
9	6.	Uslovi rada na koji može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	7.	Rad stručnog aktiva	7		X		
5	8.	Dopunska nastava	3			X	
5	9.	Dodatna nastava	6		X		
Opsta procjena kvaliteta procesa nastave/ucenje			6.88	USPJESNO			

Obrazloženje

Organizacija nastave se različito manifestuje (realizuje) kod nastavnika ovog aktiva. Kod većine nastavnika je na lijep i jasan način realizovan uvodni dio časa i istaknut cilj nastave, u nastavi je dominantan frontalni oblik rada, ali se također primjenjuju i aktivni oblici učenja tj. metoda rada po grupama u paru, učenje putem rješavanjem problema (pogotovo po časovima koji su o planu rezervisani za uvježbavanje zadataka). Većina učenika je motivisana za rad, učestvuju u procesu nastave i prema svojim mogućnostima, aktiviraju ranije stečena znanja i iskustva tokom časova. Vlada radna i demokratska atmosfera. Njuguje se klima dijaloga. Pitanja nastavnika su jasna i motivisu učenika na razmišljanje. Svi nastavnici imaju godišnji plan rada u kojima su precizno raspoređeni operativni ciljevi, nastavne jedinice kao i fond časova po temama koje se obrađuju. U godišnjem planovima nema osvrta na realizaciju sa mogućim dopunama i korekcijama. Nastavnici imaju pripreme za časove. U njima su jasno navedeni ciljevi, metode, oblici rada. Priprema se tok časa predstavlja po aktivnosti učenika i nastavnika sa napomenom o realizaciji.

Skola raspolaze sa tri kabineta matematike, za njih su namjenjena tri kompjutera i zajednicki projektor, koji se primjenjuje u procesu nastave. U nastavi se koriste odobreni udzbenici sa povremenom upotrebom odgovarajuce dodatne literature.

Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom o gimnaziji i Pravilnikom o vrstama ocjena i nacinom ocjenjivanja učenika. Postignuce učenika se kod pojedinih profesora prate i eksidentiraju u biljeznicama nastavnika. Razlike u kriterijumima ocjenjivanja kod pojedinih nastavnika su evidentne.

Nastava se sprovodi po kabinetima koji su namjenjeni samo za predmet matematike. Ambijent po kabinetima je veoma prijatan. Na zidovima ucionica ima puno ucenickih radova sa obradjenim sadrzajem ucenja, kao i primjene matematike u svakodnevnom zivotu.

Strucni aktiv ima plan i program rada. Plan rada strucnog aktiva sadrzi potrebne elemente. Posle klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika i predlazu mjere za njegovo poboljsanje. Plan rada strucnog aktiva se uglavnom realizuje predvidjenom dinamikom, uz ucesce svih clanova.

Unutar aktiva se povremeno organizuju ogledni casovi, ali mogucnosti za timski rad nisu dovoljno iskorisceni.

Za dopunsku nastavu je uradjen plan, ali se veoma rijetko odrzava.

Dodatna nastava se planira i realizuje. Uglavnom se odnosi na pripremanje učenika koji su se opredijelili za matematiku na maturalnom ispitu tj. za cetvrte razrede. Evidencija o realizaciji nije kompletna.

Preporuke:

- Preporucuje se odradjivanje sto veceg broja oglednih casova sto ce omoguciti vecu saradnju unutar aktiva kao i razmjenu iskustava.
- Koristiti vise didactickog materijala i ucenike upucivati na internet i dodatnu literaturu.
- Posvetiti vise paznje i vremena dodatnoj i dopunskoj nastavi.

Tim za procjenu:

Valbona Dervishi, prof. Matematike, Fatmir Jahja, prof. Matematike

UTVRĐIVANJE KVALITETA NASTAVE STRUČNIH PREDMETA

NAZIV PREDMETA					
Ekonomska grupa predmeta					
Opservacija casova: kod 11 nastavnika					
U odjeljenjima: II-2, IV-2, III-3, II-2, I-7, III-8, IV-6, I-9, II-8, III-8 i I-2.					
R.br.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Organizacija nastave/učenja na času	x			
2.	Planiranje nastave	x			
3.	Pisane pripreme za čas		x		
4.	Upotreba nastavnih sredstava		x		
5.	Ocjenjivanje		x		
6.	Uslovi za rad na koje može da utiče nastavnik		x		
7.	Rad strucnog aktiva		x		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave / učenja		DOBRA			

Obrazloženje:

Tim za procjenu je vrsio opservaciju casova kod 11 profesora Ekonomske grupe predmeta iz podrucja rada turizma i trgovine. Svi nastavnici su izvrsili adekvatne didacticke pripreme za cas. Skoro svaka priprema za cas sadrzi sve strukturalne elemente casa. Nastavnici su na pocetku casova istakli ciljeve casa i uvodili ucenike u nastavne jedinice. Neki od njih nisu postavili problem u

toku uvodnog dijela časa. Obrazovni zadaci su učenicima bili predoceni uz zapisivanje na tabli a u nekim slučajevima i projekcijom. Vaspitni zadaci su ostvareni u potpunosti. Na nekim časovima su korišćenje adekvatne metode u skladu sa sadržajem, a na nekim je trebalo koristiti druge metode. U većini slučajeva tabla je korištena funkcionalno. Udžbenik nije neposredno ugrađen u nastavni proces kod odjeljenja na albanskom jeziku, jer udžbenik za stručne predmete na albanskom jeziku i ne postoji. Većina nastavnika koristi najvažnija nastavna sredstva.

Na časovima se materija izlaze na metodican način uz angazovanje učenika. Na većini časova učenici uglavnom opisuju radnje i događaje. Na svim časovima vlada demokratski odnos, međusobnog uvažavanja između nastavnika i učenika. Svi učenici su redovno i blagovremeno ocjenjeni u dnevniku i elektronskom dnevniku. Rad učenika se podstiče i vrednuje petominutnim ispitivanjem, a ponekad i prebrojavanjem tačnih odgovora. Završni dio časa je realizovan uglavnom u vidu rezimea i izvodjenja zaključka. Učenicima su dati domaći zadaci uz objašnjenje i najavljen sadržaj za sledeći čas. Stručni aktiv Ekonske grupe predmeta ima plan i program rada. Postoji sveska aktiva koja se uredno azurira, sadrži podatke o postignutom uspjehu na svakom klasifikacionom periodu, podjeli časova, održanim sjednicama aktiva, komentaru o uspjehu učenika i obrazloženju za uspjeh. Sto se tiče uslova za rad oni su zadovoljavajući. Postoje tri kabineta za Ekonsku grupu predmeta što je malo, jer se nastava iz ovih predmeta odvija skoro isključivo u posljepodnevnoj smjeni. Kabineti su solidno opremljeni.

Preporuke:

- Prevod udžbenika na albanski jezik.
- Izvršiti prenamjenu nekih učionica u kabinete Ekonske grupe predmeta. Tako bi se pojedini profesori zaduzili za određene kabinete, pa bi se oprema u njima sacuvala.
- Realizovati informisanje učenika završnih razreda osnovnih škola kako bi se učenici sa boljim uspjehom opredjeljivali za obrazovne profile: Turistički tehničar i tehničar prodaje, a ne samo za gimnaziju kao što je do sada bio slučaj.

Tim za procjenu kvaliteta nastave
Milica Carmak, Djeka Elezovic,

Kvalitativni indikatori - pregled

Br.	Indikator	Procjena kvaliteta			
		O	D	Z	NZ
1.	Godišnji plan i program rada	x			
2.	Planovi rada upravnih, stručnih organa i komisija	x			
3.	Rad Školskog/Upravnog odbora		x		
4.	Aktivnost Savjeta roditelja		x		
5.	Pedagoško-instruktivni rad direktora		x		
6.	Pedagoško-instruktivni rad pomoćnika direktora		x		
7.	Pedagoško-instruktivni rad pedagoga i psihologa		x		
8.	Usaglašenost pedagoške evidencije i dokumentacije sa formularima		x		
9.	Opremljenost nastavnim sredstvima		x		
10.	Profesionalni razvoj zaposlenih		x		
11.	Prostorni uslovi			x	
12.	Poštovanje kućnog reda		x		
13.	Komunikacija nastavnika i učenika		x		
14.	Estetska uređenost prostora		x		
15.	Promocija i uloga Škole u zajednici	x			
16.	Podsticajne - motivacione mjere		x		
17.	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva		x		
18.	Podrška nadarenim učenicima		x		
19.	Dopunska nastava			x	
20.	Dodatna nastava		x		
21.	Podrška učenicima sa smetnjama u razvoju			x	
22.	Prilagođenost objekta učenicima sa posebnim potrebama			x	
23.	Realizacija nastavnih i vannastavnih aktivnosti – slobodnih aktivnosti			x	
24.	Realizacija edukativnih i preventivnih programa		x		
25.	Rad Učeničkog parlamenta		x		
26.	Profesionalna orijentacija		x		
27.	Savjetodavna podrška učenicima		x		
28.	Školski list		x		
29.	Veb sajt škole		x		
30.	Informisanost učenika o aktivnostima u školi			x	
31.	Saradnja sa nevladinim organizacijama			x	
32.	Program i aktivnosti za sprečavanje nasilja u školi		x		
33.	Školska takmičenja			x	
34.	Pohvale i nagrade		x		
35.	Izrečene vaspitne mjere			x	
36.	Nastave/učenja opšteobrazovnih predmeta – po predmetima		x		
37.	Nastave/učenja stručno-teorijskih predmeta – po grupama predmeta			x	
38.	Nastave/učenja praktične nastave u školi – školskim radionicama – po obrazovnim programima			x	
39.	Obuka kod poslodavaca	x			
40.	Samoevaluacija rada - nastavnika		x		

Kvantitativni indikatori - pregled

Br.	Indikator	Školska godina - godina				
		2007/8	2008/9	2009/10	2010/11	2011/12
1.	Broj učenika	1083	1054	1010	1067	1039
2.	Broj zaposlenih	91	95	88	93	99
3.	Broj nastavnika	71	76	70	74	74
4.	Broj odjeljenja	40	40	38	39	37
5.	Ukupan broj računara/broj računara za učenike	47/32	51/32	58/32	64/32	68/40
6.	Ukupni broj časova nedjeljno	1372	1371	1325	1353	1303
7.	Broj hospitalovanih časova	272	268	281	280	273
8.	Broj učenika	1083	1054	1010	1067	1039
	Polna struktura (ženskih/muških) %	47/53%	48.67/5 1.33%	48.32/5 1.68%	52.48/4 7.52	52.27/4 7.26
	Broj učenika sa smetnjama u razvoju	0	0	0	0	
	% učenika koji nastavu pohađa na Albanskom jeziku	69%	69.45%	69.70%	68.98%	68.43
	Odnos broja učenika stručnog obrazovanja/ gimnazije %	39/61%	41.27/5 8.73%	54.25/5 4.75%	49.2/50. 80%	47,65/5 2,35%
	Odnos učenika trogodišnjih programa prema broju učenika stručnog obrazovanja %					3,86
	Odnos učenika četvorogodišnjih programa prema broju učenika stručnog obrazovanja %					96,14
9.	Broj zaposlenih	91	95	88	93	99
	% žena u menadžmentu škole	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33
	Polna struktura (ženskih/muških) %	43/48	46/49	44/44	46/47	51/48
	Odnos broja zaposlenih sa visokom stručnom spremom prema ukupnom broju %					88
	Prosječno godina starosti svih zaposlenih	45	45.5	45	46.64	44,24
10.	Broj nastavnika					
	Polna struktura (ženskih/muških) %	47.25/5 2.25	48.79/5 1.21	50/50	49.46/5 0.54	48.5/51. 5
	% nastavnika koji nastavu realizuje na Albanskom jeziku					71
	Odnos broj nastavnika sa visokom stručnom spremom prema ukupnom broju %					97
	Prosječno godina starosti nastavnika	44	44.5	45	45.3	45,6
11.	Broj učenika po nastavniku	15,25	13,86	14,42	14,41	14,04
12.	Broj odjeljenja	40	40	38	39	37
	Gimnazija	16	17	17	18	18
	Stručno obrazovanje	24	23	21	21	19
13.	Broj odjeljenja koja realizuju 2 i više programa u odnosu na ukupan broj odjeljenja u %	2.5	2.5	0	0.	0
14.	Prosječan broj učenika po odjeljenju	27.75	27.44	27.26	27.75	28.08
15.	Odnos broja odjeljenja sa više od 34 učenika prema ukupnom broju odjeljenja	5%	5%	2.5%	5.1%	2.7%
16.	Odnos broja odjeljenja sa manje od 26 učenika prema ukupnom broju odjeljenja	30%	32.25%	23.08%	19.94%	16.21%
17.	Broj programa koji se realizuju u školi				8	7
18.	Broj stručno-teorijskih predmeta koji se realizuju u školi (praktična nastava za svaki razred jednog programa je jedan predmet)					163

Br.	Indikator	Školska godina - godina				
		2007/8	2008/9	2009/10	2010/11	2011/12
19.	Broj časova nedjeljno	1372	1371	1325	1353	1303
20.	Prosječan broj časova po nastavniku - nedjeljno	19.32	18.03	18.92	18.28	17,60
21.	Broja računara koje koriste učenici/ukupno računara	68.08	62.74	59.17	50	58.82
22.	Broj učenika po računaru u smjeni / u školi	I-20.78 II-13.06	I-20.46 II-12.81	I-19.03 II-12.53	I-20.37 II-12.96	I-20.49 II-14.25
23.	Učionički/ školski prostor po učeniku u m ²	1.33	1.36	1.42	1.34	1.41
24.	Prosječna temperatura u učionici					
25.	Prosječan broj hospitovanih časova po nastavniku godišnje (direktor, pomoćnik/ci, pedagog, psiholog, nastavnici)	3,83	3,52	4,01	3,78	3,6
	Broj hospitovanih časova direktor	64	68	71	66	67
	Broj hospitovanih časova pomoćnik/ci	137	137	141	142	139
	Broj hospitovanih časova pedagog/ psiholog	71	63	69	72	67
	Broj hospitovanih časova između nastavnika					
26.	Procenat hospitovanih nastavnika					
27.	Prosječan broj časova obuke po nastavniku godišnje (organizovane programske)					
	Za nastavnike opšte-obrazovnih predmeta	16.8	14.65	16.12	16.4	17.89
	Za nastavnike stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave	15.45	15.21	14.59	15.32	15.68
28.	Broj časova dodatne nastave po učeniku- godišnje (organizovane, planske)					
29.	Broj časova dopunske nastave po učeniku- godišnje (organizovane, planske)					
30.	Procenat pohvaljenih učenika	31,49	34,63	37,19	39,93	34,64
31.	Procenat nagrađenih učenika	0,55	0,57	0,59	0,57	0,48
32.	Procenat učenika sa izrečenim vaspitnim mjerama					
	Opomena %	17	19.83	18.41	18.18	19,54
	Ukor %	22	27.7	29.87	31.21	30,51
	Isključenje %	1.75	1.23	1.41	1.5	2,21
33.	Vladanje					
	Primjereno %	59.25	51.24	50.31	50.89	50,65
	Dobro %	17	19.83	18.41	18.18	14,34
	nezadovoljavajuće	23.75	28.93	31.28	32.71	35,01
39.	Odnos broja prijavljenih učenika za upis u I razred prema broju traženih konkursom	79,27	73,89	71,28	85,28	70,28
40.	Prosječan broj bodova upisanih učenika u I razred četvorogodišnjih programa - stručno obrazovanje	56,66	57,13	47,13	45,13	39,81
41.	Prosječan broj bodova upisanih učenika iz osnovne škole u I razred trogodišnjih programi	28,83	27,38	0	0	0
42.	Odnos broja učenika traženih konkursom prema broju upisanih %					
	Trogodišnji programi	29,30	34	18,89	0	0
	Četvorogodišnji programi	116	102,3	116,19	146	118
43.	Broj roditeljskih sastanaka po odjeljenju	3.49	3.61	3.58	3.61	3.7
44.	Procenat broja prisutnih roditelja po roditeljskom sastanku %	13.71	12.92	13.58	13.52	13.87
45.	Broj posjeta roditelja po učeniku u toku školske godine	29.92	29.85	31.52	31.96	32.54
46.	Procenat prolaznosti na I klasifikacionom periodu %	24.72	27.95	33.76	37.97	37,3
47.	Procenat prolaznosti na II klasifikacionom periodu	38.18	41	45.88	48	49,99
48.	Procenat prolaznosti na III klasifikacionom periodu	31.15	35.33	41.66	44.51	47,21

Br.	Indikator	Školska godina - godina				
		2007/8	2008/9	2009/10	2010/11	2011/12
49.	Procenat prolaznosti na kraju nastavane godine - jun	76	71,53	79,28	80	71,51
50.	Procenat prolaznosti na kraju školske godine - avgust	98,8	97	92,49	99,15	
51.	Procenat učenika sa diplomom Luča	2,95	2,27	2,87	2,99	1,82
52.	Drop out generacije upisane školske godine u trogodišnje programe nakon tri godine %	0	3	1	0	0
53.	Drop out generacije upisane školske godine u četvorogodišnje programe nakon četiri godine %	0	1	0	2	1
54.	Procenat učenika koji su nakon završetka IV razreda u I roku položili maturalni i stručni ispit u odnosu na broj koji je stekao uslove za polaganje					
	Gimnazija					95%
	Stručno obrazovanje – četvorogodišnji programi					72%
55.	Procenat učenika koji su nakon završetka obrazovanja nastavili školovanje					
56.	Procenat broja učenika koji je u roku od 12 mjeseci nakon završetka školovanja dobio zaposlenje					
57.	Odnos primitaka iz Budžeta prema ukupnim primicima	0,92	0,92	0,88	0,95	
58.	Prosječna cijena koštanja po učeniku u odnosu na ukupne primitke	789,82	861,86	925,63	962,3	
59.	Prosječna plata nastavnika					517,34
60.	Prosječna plata zaposlenih					473,94

Direktor
Husein Katana